

საერთო გაზეთი

№18 (523) • 22 მაისი, 2019წ. • ოთხშაბათი • WWW.SAERTOGAZETI.GE • ღირსი 1 ლარი

სამეგრელო არავის არაფერს შეარჩენს - ქვეყანა მალე იხილავს რულოვსის და მისი გუნდის სამარცხვინო ქმედებების ამსახველ კადრებს

სამეგრელო - „ნაცმოძრაობის“ პოლიტიკური სამარე

სანდრა რულოვსი შურისძიებით და ქართველების მიმართ სიძულვილით შეპყრობილი მეომარი მდედრია, რომელსაც უნდა ვიკინგივით შემოიხიოს ტანზე ჩვენი ქვეყანა

სანდრა ველისაპედ რულოვსი ყველა იმ დანაშაულის თანამონაწილე და იდეური მხარდამჭერია, რომელიც მის კრიმინალ ქმარს აქვს ჩადენილი

„ლურჯი ვეშაპი“ და მდედრობითი სქესის ჯაყო ჰოლანდიიდან

„ნაცმოძრაობა“ არ არის პარტია, ის ახალი ტიპის „მხედრიონია“, გაცილებით სახიფათო და საშიში ქართული სახელმწიფოსთვის, ვიდრე მისი წინამორბედი იყო

გზა თბილისიდან სოხუმამდე, სამეგრელოზე გადის!

სამეგრელო არაპირს არაფერს შეარჩენს - ყველაფერი გადაღებულია, ქვეყანა მალე იხილავს რულოვსის და მისი გუნდის სამარსხვინო ქმედებების ამსახველ კადრებს

გვესაუბრება „ქართული ოცნების“ საარჩევნო შტაბის წევრი, მწერალი, ბატონი ლაშა გვასალია

— ბატონო ლაშა, გილოცავთ გამარჯვებას. ამ პოლიტიკურ ბრძოლაში დიდი თქვენი წვლილი, თუმცა ზუგდიდის მოსახლეობის გარეშე არავითარ ბრძოლას აზრი არ ექნებოდა, დამეთანხმებით, ალბათ, ამაში.

— დიდი მადლობა მოლოცვისთვის.

მართალი ბრძანეთ, ამ გამარჯვებაში უდიდესი როლი შეასრულა ხალხმა. ხალხი გულთამხილავია. ის სიყვარულს სიყვარულით პასუხობს. მათ დაინახეს, საით იყო სიმართლე, წესიერება და იქითკენ

რა: შენ დაისჯები ია კერზაიას მკვლელობის გამო, დაისჯები, რომ არჩევნები გააყალბო, არადა, თითქმის ყველა თანხმდება, რომ ზვიად გამსახურდიას შემდეგ ასეთი დემოკრატიული არჩევნები არ ჩატარებულა.

სხვათა შორის, ჩვენს მხარდასაჭერად თბილისიდან ჩამოვიდნენ მწერლები, ქართული კულტურის სხვა წარმომადგენლები და რომ დაინახეს, რა ხდებოდა ზუგდიდში, თქვეს: აქ ისეთი სიტუაციაა, თითქოს ნაციონალები არიან კვლავ ხელისუფლებაში, ხოლო „ქართული ოცნება“ ოპოზიციამო. ნაციონალები იმდენად გამომწვევად იქცოდნენ, რომ მათი ატანა ძალიან ძველი იყო. ამკარად ჩანდა, ისინი სხვა რამის-

არჩევნების დღეს მე და ედიშერ თოლორაია, ზუგდიდის მაჟორიტატი დეპუტატი, სოფელ კახათში ერთ ქალბატონს შევხვდი თ. ამ დღეებში მასზე წერდა და ლაპარაკობდა პრესა — როგორ ჩამოაგლიჯა მას გვარამია ნიკამ ბეიჯი, მაგრამ საქმე იმაშია, რომ ეს ქალბატონი, ფაქტობრივად, გალახა გვარამიამ. მიზანი აქაც იყო კონფრონტაციის გამოწვევა და არეულობის შექმნა. ჩვენ არ წამოვეყეთ ამ პროვოკაციას, ამიტომაც გვეძახდნენ უუნაროებს, უცოდინარებს. განსაკუთრებით აქტიურობდა გვარამია და მისი გარემოცვა, ე.წ. ჟურნალისტები, მაგრამ, საბედნიეროდ, გადავიტანეთ ეს უბედურება. ყველაფერს ვძლიეთ, საკუთარ თავსაც, საკუთარ წუხილსაც, საკუთარ თავმოყვარეობასაც, შურისძიების წყურვილსაც.

— მახსოვს, როგორ შეიკავეთ თავი ნიკა მელიასთან და თინათინ ბოკუჩავასთან დაპირისპირებისას, ზუგდიდის საკრებულოში.

— ნიკა მელია არის უტიფარი კაცი. სადაც კი გამოჩნდებოდა, იქ იწყებოდა ხელჩართული ბრძოლა.

საკრებულოში შექმნილი ინციდენტის დროს ის კაბინეტში გავიყვანე მოსალაპარაკებლად. აუუსხენი ჩემი პოზიცია და ვუთხარი: რად გინდათ აურზაური და 500 კაცი ერთი განცხადების შემოსატანად. მოიტანეთ განცხადება, მაგრამ არეულობას ნუ ქმნით-მეთქი. მათ უნდოდათ, შეხლა-შემოხლა, კაბინეტში ჩაჯდომა, რია-რია, რომ მერე ულტიმატუმები წამოეყენებინათ და ეთქვათ: აი, თმობენ ხელისუფლებას, არ უნდათ, არ შეუძლიათ მართვაო და ა.შ. მაშინ ვუთხარი მელიას: ყველა დაისჯება, ვინც დანაშაულს ჩაიდენს და თუ თქვენი მოთხოვნა ლეგიტიმური იქნება და არავინ არ დაისჯება, მერე დაიწყეთ პროტესტი-მეთქი. წინდაწინ რა იცით, რა რეაგირება მოჰყვება თქვენს განცხადებას, დეპოშს რომ ტეხთ-მეთქი. წარმოიდგინეთ, მშვიდად მესაუბრა. არც კი მჯეროდა, ნიკა მელიას თუ ვესაუბრობდი, მაგრამ გამოვიდა თუ არა ოთახიდან, კამერების წინ ისევ თვალების ბრალი დაიწყო, ვერ ვიცანი ისე ალაპარაკდა. როგორც

ჩანს, თავს აწონებდა ვინმეს, თორემ სინამდვილეში ესენი არიან კურდღლები.

— ვის შეიძლება აწონებდნენ თავს?

— ვფიქრობ, სააკაშვილს, თუმცა გადაჭრით ვერ ვიტყვი, რომ მელია სააკაშვილს აწვენებდა თავს, რადგან ახლახან გამოჩნდა, რომ დაუპირისპირდა. შეიძლება ნიკა მელიას სურს საზოგადოებას დაუმტკიცოს, რომ მაგარი ბიჭია. ის კი არ იცინა, რომ მაგარი ბიჭობა არის ზრდილობიანობა, სიმართლე, ღირსეული საქციელი. ვინება, ძაგება და ფურთხება არაა კარგი ბიჭობა.

ახლები ვართო და ახლებურად ვაზროვნებთო. რა ახლები ესენი არიან, შეგარდნიდან მოყოლებული ჩამოყვებულ-ჩაბრუნებულნი არიან პოლიტიკაში. ყელში ამოუვიდა ხალხს მაგათი მაიმუნობა.

არავითარი უფლება არ აქვთ ხალხთან ისე მოქცენენ, როგორც იქცევიან. ამიტომ მინდა მიემართო იმ ე.წ. ნჯო-ებს, ქალბატონ ინგა გრიგოლიას და სხვებს — რატომ არ გინდებთ პროტესტის გრძობა გვარამია რომ ბილწი სიტყვებით ივინება ეთერში, დიდახოდილ ყვარაიას და ათას სიბინძურეს რომ ამბობს? ეს კიდევ არაფერი. პირდაპირი ეთერით ავინებს ქვეყნის პრეზიდენტს. რა ხდება, გვარამიას ყველაფერი ეპატიება? ისიც ეპატიება, რომ ჩამოვიდეს სამეგრელოში და პირდაპირ ავინოს მეგრელებს? თაზო ფაცაცაიას ინციდენტი ყველას გვახსოვს. ბევრი აღმფოთდა მაშინ.

ფაცაცაიამ თავის პირად გვერდზე გაიხუმრა. რა თქმა უნდა, არასწორად, მაგრამ გვარამია ყოველ წუთს რომ უწმარობს, ეს არაფერია?

— ვინმე სხვას, მეგრელებისთვის ის რომ ეკადრებინა, რაც აკადრდა გვარამიამ. ალბათ, დიდი ამბავი ატყდებოდა...

გადაინახენ. დიდი მადლობა მათ გულწრფელობისთვის, სიმამაცისთვის, გვერდში დგომისთვის.

როგორც კუზინას ვერ გაასწორებს სამარის გარდა ვერაფერი, ისე „ნაციონალები“ არ გამოსწორდებიან. სანდრა გაიმარჯვებოსო, დარწმუნებული იყვენ და იმუქრებოდნენ დაჭერებით, ცრუ ბრალდებების კორიანტელს აყენებდნენ.

ზუგდიდის საკრებულოს ფრაქციის თავმჯდომარემ ვერაფერი რომ ვერ მოიფიქრა ჩემს წინააღმდეგ, ია კერზაიას მკვლელობა დამბარალა. მე მას შევპირდი, რომ სასამართლოში უუჩივლებდი და ამას აუცილებლად გავაკეთებ.

— ანა წითლიძემ წამოგიყენათ ასეთი მძიმე ბრალდება?

— დიახ, ზუგდიდის საკრებულოს „ნაცმოძრაობის“ ფრაქციის თავმჯდომარემ ანა წითლიძემ, რომელიც არის უტიფარი, უნიჭო, ავადმყოფი და ჭკუასუსტი. ის მამბრალეებს მე ადამიანის მკვლელობას. ესაა „ნაცმოძრაობის“ სახე.

ანა წითლიძემ პირდაპირ მითხ-

ვის ემზადებოდნენ. ამბობდნენ კიდევაც: ზუგდიდიდან უნდა დამთავრდეს ეს ხელისუფლებაო. ეს გამარჯვება უნდა ყოფილიყო მათი ტრამპლინი ხელისუფლებისკენ, მათი სისხლიანი მმართველობის რეინკარნაციის დასაწყისი.

იმდენად თავხედობდნენ, რომ ქუჩაში მაისურზე 41-წარწერიან ახალგაზრდას თუ დაინახავდნენ, დასცინოდნენ: არ გრცხვენიათ, დიდახოდილ ყვარაიას (დედამო...ულ ყვავს — მეგრ.) რომ უჭერთ მხარსო? ეს ბინძური კამპანია, „რუსთავი-2“-დან ქუჩებში გადმოვიდა. ადამიანებს იწვევდნენ კონფრონტაციისკენ, წინააღმდეგობებისკენ.

განსაკუთრებული მადლობა მინდა გადავუხადო ჩვენს ძალოვნებს, რომლებმაც პროფესიონალიზმის მწვერვალი აჩვენეს არა მხოლოდ არჩევნების დღეს, არამედ წინასწარჩვენო პერიოდში. ამ ადამიანებმა ყველაფერი გააკეთეს, რომ კონფრონტაცია არ მომხდარიყო და არჩევნები მშვიდად და ნორმალურად ჩატარებულიყო.

„საერთო გაზეთი“
გამომცემელი: შპს საგამომცემლო ცენტრი „საერთო სიტყვა“
მის: თბილისი, ალფანოვების 164;
ტელ.: 2 34 28 97;
E-mail: saertogazeti@yahoo.com
რეგისტ. №202375349; შპს (სბც) 070.23 (479.22) ს-158

გაზეთი ხელმძღვანელობს თავისუფალი ჰრანის ჰრინცივით. შესაძლოა, ავტორის ჰოზიციან არ ეთანხმებოდეს რედაქციის აზრს. ინფორმაციის სიზუსტეზე პასუხისმგებელია ავტორი. გასაჩივრება შესაძლებელია მასალის გამოქვეყნებიდან ერთი ჰვირის ვალდებით. შემოსული მასალები ავტორებს არ უბრუნდება.
იზაქაშვილი შპს „სასაგა-დასაგაის“ სტამბაში; თბილისი, აგლაძის 39 © 2019 წლის ადგილობრივი საგამომცემლო მასალა.

საგარეო - „ნაცმოძრაობის“ პოლიტიკური საგარეო

● **სანდრა ველისაჰედ რულოვისი ყველა იმ დანახავის თანამონაწილე და ილუზიური მხარდამჭერი, რომელიც მის ქრიმინალ ქმარს აქვს ჩადენილი.**

● **„ნაცმოძრაობა“ არ არის პარტია, ის ახალი ტიპის „მხედრიონია“, გახილავით სახიფათო და საშიში ქართული სახელმწიფოსთვის, ვიდრე მისი წინამორბედი იყო.**

სამეგრელომ წელში ისე გადატეხა „ნაცმოძრაობა“, ამიერიდან მას ფეხზე დადგომა არ უწერია.

ეს გამარჯვება კიდევ იმით არის უმნიშვნელოვანესი, რომ სანდრა რულოვისის დამარცხებით, ფაქტობრივად, კიდევ უფრო გააღრმავა რღვევის და დაშლის პროცესი, როგორც „ნაცმოძრაობაში“, ასევე ე.წ. გაერთიანებულ ოპოზიციაში.

სულ ტყუილად ინუგეშებს თავს დამარცხებული მხარე — ჩვენ მოსახლეობამ კი არ გვითხრა უარი, ხელისუფლებამ წაგვაცხინა მოგებული არჩევნები.

სიცრუე და დემაგოგიაა ეს — ხელისუფლებამ კი არა, პირველ ყოვლისა, სამეგრელოს მოსახლეობამ, მეგრელებმა, ჩვეულებრივად რიგითმა მოქალაქეებმა, თავისი კუთხისა და საქართველოს პატრიოტებმა გაგვაცოცხალეს პასუხი, ყველა იმ შუღლისთვის, რაც თქვენ ამ კუთხეს მიაყენეთ.

დამთავრდა თქვენი ბოგინი სამეგრელო. პირსისხლიანო ნაცებო,

თქვე მართლა სატანის მოციქულე-ბო, თქვე ვათანძარებო!

ამიერიდან, სანდრა ველისაჰედ რულოვისმა, მდებარეობითი სქესის ამ პოლანდიელმა ჯაყომ, რომელმაც ქმარი გააგდო საკუთარი სახლიდან, რამდენიც უნდა იწონიალოს შუკა-შუკა და ეზო-ეზო, არაფერი გამოუვა არც მას და არც მის გონებაარეულ ქმარს თუ ქმარყოფილს.

სამეგრელომ და მეგრელებმა, სამეგრელოც და მასთან ერთად მთელი საქართველოც, იმ გარდაუვალი კატასტროფისგან იხსნეს, რაც აუცილებლად მოჰყვებოდა „ნაცმოძრაობის“ გამარჯვებას ქართული სახელმწიფოსთვის გეოპოლიტიკურად სტრატეგიულ ამ რეგიონში.

საქართველო 19 მაისს დიდ განსაცდელს გადაურჩა, თუმცა ჯერ არაფერი დამთავრებულა — 19 მაისს მოპოვებულ გამარჯვებას განმტკიცება და გაძლიერება სჭირდება, ისე როგორც გაანალიზება და სწორი დასკვნების გაკეთება სჭირდება იმ შეცდომებს, რაც

„ქართული ოცნების“ ხელისუფლებამ ამ შვიდი წლის განმავლობაში სამეგრელოსთან მიმართებაში დაუშვა, განსაკუთრებით, საკადრო პოლიტიკის მიმართულებით.

ჩვენ, ბოლოს და ბოლოს, უნდა გავიგოთ, რომ, სამეგრელო ფრონტისპირა რეგიონია, ის დღემდე ფრონტის წინა ხაზზე ცხოვრობს და ქართული სახელმწიფოს მხრიდან მის მიმართ დამოკიდებულება ამ რეალობის ადეკვატური უნდა იყოს. დაბოლოს, დროა, ყველაფერს თავისი სახელი დაერქვას — მტერსაც, მოყვარულსაც, პოლიტიკურ პარტიებსაც, მოღალატეებსაც, ჯაშუშებსაც, დივერსანტებსაც, რეზიდენტებსაც.

დროა, ხმამაღლა და გარკვევით ითქვას, რომ დემოკრატიასთან არაფერი აქვს საერთო იმას, რასაც „ნაცმოძრაობა“, მისი სატელიტი პარტიები და მათი ლიდერები ამ შუალედური არჩევნების დროს სამეგრელოში აკეთებდნენ, სამეგრელოს „დასაპყრობად“, რეგიონში ჩარეკულ თავისი ზუთიან-თასკაციან ლაშქრთან ერთად.

დროა, ხმამაღლა და გარკვევით ითქვას, რომ „ნაცმოძრაობა“ არ არის პარტია. ეს არის ახალი ტიპის „მხედრიონი“, გაცილებით სახიფათო და საშიში ქართული სახელმწიფოსთვის, ვიდრე მისი წინამორბედი.

დროა, ხმამაღლა და გარკვევით ითქვას, რომ სანდრა ველისაჰედ რულოვისი ყველა იმ დანახავის თანამონაწილე და იდეური მხარდამჭერია, რომელიც მის კრიმინალ ქმარს აქვს ჩადენილი და მან ამისთვის პასუხი უნდა აგოს ქართული მართლმსაჯულების წინაშე.

ნაციონალებმა ღიად და დაუფარავად გამოუცხადეს ომი ქარ-

თულ სახელმწიფოს.

მათ უკვე ღიად თქვეს, რომ მორიგი სახელმწიფო გადატრიალებისთვის ამზადებენ ნიადაგს, რადგან დარწმუნდნენ, რომ ქართული ხალხი მათ არჩევნების გზით ხელისუფლებაში არ დააბრუნებს. სახელმწიფო გადატრიალების მოსამზადებელ პლაცდარმად კი ისევ მიზანში ცუდად ამოღებულ სამეგრელოს მიიჩნევენ.

პლაცდარმისა რა მოგახსენოთ, მაგრამ თუ ასე გააგრძელებენ, სამეგრელო, შეიძლება, „ნაცმოძრაობის“ პოლიტიკურ სამარედ იქცეს...

„სამართო ბაზემი“

საც უკეთესი სამეგრელო უნდა იყოს და ეს ლოგიკურია. თუმცა არიან ისეთებიც, რომლებიც დასაქმებული იყვნენ სააკაშვილის მმართველობისას და დაკარგეს პრივილეგიები, თანამდებობები და ამის გამო არიან უკმაყოფილო. მაგალითად, ძალიან ბევრი იყო დასაქმებული თავდაცვის სისტემაში ბაჩო და დათა ახალაიების ხელმძღვანელობისას, პენიტენციურულ სამსახურში დავით ჭაკუსთან, პროკურატურაში როლანდ ახალაიასთან, ქარდავასთან და სხვებთან. ამ ადამიანებმა დაკარგეს კომფორტი. ისინი კანონის ფარგლებში მოექცნენ, მით უფრო რომ დღესაც მუშაობენ და სხვადასხვა სამსახურებში არიან, არ აქვთ უფლება ადამიანები უსამართლოდ დაიჭირონ, დასაჯონ, აწამონ. ხმამაღლა შემიძლია ვთქვა, რომ 15000-ზე მეტი არის ასეთი ადამიანი ზუგდიდის მუნიციპალიტეტში.

არ დაგავიწყდეთ, ზუგდიდის, ხობის, სენაკის, წალენჯიხის

მაცხოვრებელი ახალგაზრდების უმეტესობა სააკაშვილის მმართველობისას ძალიან სტრუქტურებში იყვნენ დასაქმებული, როგორც პარტიული ზონდერები, ე.წ. აგენტები და სხვ.

მე, მოგეხსენებათ, წლების განმავლობაში სამეგრელოს გუბერნიის ადმინისტრაციის უფროსის თანამდებობა მეკავა და არც ერთი შემთხვევა არ მახსოვს, ვინმე გაგვეთავისუფლებინოს პარტიული ნიშნით. ყველა დაეტოვებოდა, ყველა მუშაობს, ვინც შეძლო და ვინც იცოდა თავისი საქმე, თუმცა, მგონი, ეს არ იყო ეფექტური ნაბიჯი, რადგან ბევრი წინააღმდეგობა გამოიწვია ამან. ე.წ. ჩუმი ნაღმები დაუტოვეთ მმართველობაში, რადგან ძველი კადრები არ კარგავდნენ კავშირებს ავბედით ძალებთან, სააკაშვილთან, სხვა პოლიტიკურ ძებნილებთან და დამნაშავეებთან.

მაგალითისთვის მოვიყვან გიორგი სამუშიას, ყოფილ ზონდერს,

რომელიც ადრე ძალიან სტრუქტურებში მუშაობდა. ის სოციალური ქსელით იმუქრება — ყელს გამოგჭრით, ასე ვიზამ, ისე ვიზამო. მისი ძმა გახლავთ ჩვენი თეატრის თანამშრომელი, თუმცა ამ ადამიანს არასდროს არ უგვრძენია ჩვენგან არაფერი, არც კერძოდ ჩემგან, იმის მიუხედავად, რომ მისი ძმა ჩემს ოჯახს, ჩემს ღებს და შვილებს პირდაპირ მოკვლით ემუქრება.

ჩვენ გვჯერა, რომ დამნაშავეს კანონი და სამართალი მიხედავს. პირადი ანგარიშსწორება ბნელი წარსულის გადმონაშთია.

— თქვენ როგორ ფიქრობთ, კოპაბიტაცია გაგრძელდება სამეგრელოში?

— მე თუ მკითხავენ, კოპაბიტაცია უნდა დასრულდეს.

ჩვენ ხომ ვიცით, რაც ხდებოდა წლების განმავლობაში?

ადამიანმა დამაბრალა ქალბატონის მკვლელობა. ეს იცით რას ნიშნავს?

მაგალითად, ხობში არის „ნაცმოძრაობის“ წარმომადგენელი საკ-

რებულოში, ქალბატონი ია ჯიშკარიანი. ეს ადამიანი, სამწუხაროდ, არის ავადმყოფი, ფსიქიურად გაუწონასწორებული, ყველაფერს კადრულობს, მაგრამ რადგან ქალბატონია, საკადრის პასუხს ვერ ვაძლევ. კაცი რომ იყოს, ვიცი, რასაც მიიღებდა. იგივე წითლიძე, პირდაპირ ვეუბნები, რომ არის ავადმყოფი, უნიჭო, გიჟი. სხვა რა გაგვაკეთო, რომ გაგაწუმო?! კანონი უნდა ჩაერიოს ასეთი ადამიანების თავხედობის აღსაკვეთავად.

— იმედია, კანონის ფარგლებში მოექცევა ბოლო-ბოლო ყველა და ყველაფერი, მით უფრო, რომ ზუგდიდის ახალი მერი ეყოლება — გეგა შენგელია. მეტად კონკრეტული რომ ვიყოთ, რას უნდა ველოდეთ ახალი მერისგან?

— იშვიათად მინახავს ასეთი პატიოსანი და მართალი ადამიანი. ადამიანი, რომელიც გამოიწვლია ტყუილისგან და სიცრუისგან. არის გულლია და უბრალო. იმის მიუხედავად, რომ მას ხმა არ მისცა ზუგდიდის მერიის გარკვეულმა ნაწილმა,

ის აცხადებს, რომ იქნება ყველას მერი, ყველა ზუგდიდელის, განურჩევლად. ის გახლავთ კარგად აღზრდილი ადამიანი და თუმცა სანდრა რულოვისი და მისი მხარდამჭერები ათასწილი სალანძღავ სიტყვებს კადრულობდნენ მისი მისამართით: ბულკი, პონჩიკი და ასე შემდეგ, მაგრამ მას ერთი სიტყვაც არ დასცდენია რულოვისის სალანძღავად. მითხრა კიდევაც — ადამიანის ლანძღვა მე არ შემიძლიაო. გაგაკეთებ ჩემს გასაკეთებელს და სალანძღავი ვარ თუ არა, ამას ერთ წელიწადში დაიანახავს ყველაო. ეს ადამიანი შეარჩიეს სწორედ მისი პატიოსნებიდან გამომდინარე. ის გახლავთ ბანკირი, საბანკო სისტემიდან მოვიდა, თუმცა არასდროს რაიმე გადაცდომა არ მოსვლია, არ დახარბებულა არაფერი. ყველა დაიანახავს მალე, რომ გეგა შენგელია წესიერი ადამიანია და არის საქმიანი კაცი. მისი მოთვალთვალე ვიქნებით ყველა, ჩვენ, ხალხი.

— ჩვენც ვურადდებით მივადგენებთ თვალს ზუგდიდში მიმდინარე მოვლენებს და გეგა შენგელის საქმიანობას და გარკვეული დროის შემდეგ დაგვაროვებთ კითხვებს ბატონი შენგელისათვის.

— თქვენს გაზეთს უდიდეს პატივს ვცემ. „საერთო ცხოვრება“ დიდი წვლილი შეიტანა ამ გამარჯვებაში. პირადად მე, შხად ვარ, მოგაწოდოთ ინფორმაციები პერმანენტულად, თუნდაც ყოველ კვირა, როგორც რუბრიკა — ხმა სამეგრელოდან. მჯერა, ერთად ყოფნით, ერთიანობით, ყველა პრობლემას დავეძლევთ.

ირანდა კალანდამი 593 56 11 18

„ლურჯი ვეშაპი“ და გლეხობითი სქესის ჯაყო პოლანდიდან

ამ დღეებში სამეგრელოში ასეთ ლექსს გაიგონებდით:

*მუ გოჭირ, მუქ გალოლ,
მუშე გიღუ ჭკუა კუნტა,
კონიში ქუდიში მანგიორო
დუცუ გიგოროთუ სანდრაში კურთა.
ღორონთქ ვაგვანჭყორასულო
სქანი ქიანას ვენკოურთა!**

რა არ ვუთხარით, რა არ ვეხვეწეთ, ბევრი ვფეხვით, ბევრი ვეჩხუბეთ, მერე ისევ დაუფეხვავეთ, ნამუსზე შევაგდეთ, სააკუთარი კუთხის და მთლიანად ქვეყნის ბედზე ჩავაფიქრეთ, ფაქტები დაუფლავეთ წინ, მაგრამ არაფერმა არ გაჭრა — ისე ჩამთავრდა არჩევნები, ვიღაც-ვიღაცები მაინც სანდრა, სანდრას გაპკიოდნენ.

რა ჭირთ ამ ადამიანებს, ვინ დააზომბირა ასე და ვინ წაართვა განსჯის უნარი?

— რა დაგემართათ ამ მეგრელებს? სანდრას როგორ აძლევეთ ხმას? — მსაყვედურობდნენ ამ დღეებში ნაცნობ-მეგობრები.

არადა, მეგრელობა, კახელობა თუ იმერლობა საერთოდ რა შუაშია, მაშინ, როცა სულ ახლახან 800 000-მა ქართველმა გრიგოლ ვაშაძეს მისცა ხმა.

იმ რვაასი ათას კაცში ყველა მეგრელი იყო?

ვაშაძე და რულოვის განა ერთი ჯანდაბა და ერთი ღოზანა არ არის?

ლატედ არ თვლის.

ის კი არა, ბევრ მათგანს გულწრფელად სჯერა, რომ, რასაც ისინი აკეთებენ, ქვეყნის საშველად და დასასწავლად აკეთებენ.

ეს ადამიანები ამაში დაარწმუნეს, დააჯერეს და მათაც ჰგონიათ, რომ ქვეყნის უკეთესი მომავლისთვის იბრძვიან და სწირავენ თავს.

ეს ყველაფერი ძალიან მაგონებს ერთ ინტერნეტ-თამაშს, რომელსაც „ლურჯი ვეშაპი“ ჰქვია.

იქაც ვიღაც უჩინარი და უხილავი მოკარნახე აპიპროზებს ადამიანებს, აბსოლუტურ კონტროლს ამყარებს მათ ფსიქიკაზე და თანდათან, ნაბიჯ-ნაბიჯ მიჰყავს იმ მომენტამდე, როცა ეს დაზომბირებული ადამიანები მზად არიან შეასრულონ მოკარნახის ბოლო მითითება — თვითმკვლელობით დაასრულონ სიცოცხლე და თანაც დაასრულონ იმ ხერხით და იმ გზით, რასაც მოკარნახე უბრძანებს.

ვინ არის ის იდუმალი მოკარნახე, ვინც თვითმკვლელობის, თვითლიკვიდაციის პროგრამა ჩაურთო სასქართველოს, რომლის მოქალაქეთა ერთი ნაწილი მზად არის, უფსკრულში დაუფიქრებლად გადაეშვას, როგორც ამას ის უხილავი მოკარნახე მოითხოვს.

ბაში, ხელოვნების სხვადასხვა დარგებში.

მას უამრავი ნიღაბი აქვს, ის უამრავ ფორმად და ნაკეთად არის დანაწევრებული, რომ მოუხელთებელი და უხილავი იყოს, მაგრამ ეს უამრავი განშტოება ბოლოს ერთ ფოკუსში იყრის თავს და დამანგრეველ ფსიქოტროპულ იარაღად იქცევა, რომელიც ადამიანებს გონებას უბინდავს და ბრბოდ აქცევს.

ყველა ერის ცხოვრებაში ყოფილა ისეთი მომენტები, როცა ერს შიზოიდური ჟინი შეიპყრობს ხოლმე და დაუოკებელი ექსტაზით იწყებს საკუთარი თავის განადგურებას.

ის, რაც 19 მაისს ხდებოდა საქართველოში, უტყუარი ნიშანია ამისა, განგებისგან გამოგზავნილი მესიჯია, გაფრთხილებაა, რომელზეც დაუყოვნებლივ და სასწრაფოდ არის საჭირო რეაგირება.

მინდა ვკითხო მიხეილ სააკაშვილის ფანებს, რომლებიც დღეს სანდრა რულოვის დასდევენ კუდში — სად არის თქვენი საყვარელი მიმა? ცოლი აქ არის, მაგრამ სად არის ქმარი, თქვენი კერა და ბელადი?

სად არის და ცოლმა გააგლო სახლიდან და „ბომჟად“ და დევნილად აქცია.

პოლანდიელმა სანდრამ საქართველოში დაბადებული და გაზრდილი ქმარი გააგლო საქართველოდან და საქმე ისე წავიდა, რომ სააკაშვილის სამშობლოში დაბრუნების შანსი დიდად არის დამოკიდებული მისი ცოლის პოლიტიკურ წარმატებაზე და, საბოლოო ჯამში, მის ნება-სურვილზე.

ტვინფშვინტინა, სექსუალურად გაუწონასწორებული და თავშეუკავებელი სააკაშვილისგან მრავალგზის შეურაცხყოფილმა სანდრამ შური იძია თავის მოჩუქენო ქმარზე და ისედაც ჩხარი, მთლად ჩვრად აქცია.

საკაშვილმა იცის, რომ მისი მომავალი სანდრაზე დამოკიდებული, ამიტომაც „ეპათხალიმება“ ეს თავმოყვარობადაკარგული, მორალურად განადგურებული და გაჩანაგებული კაცი პოლიტიკურ თემშარაზე გავარდნილ ცოლს და მალაღფარდოვანი ეპითეტებით ამკობს მას.

— ერთი აქეთ მოიხედე შენ, ბიძინა ხარ თუ ვიღაც ხარ, შენ მოუგებ სანდრას? შენ მოუგებ სანდრას? — ასე მიმართა სააკაშვილმა შუალედური არჩევნების წინ ბიძინა ივანიშვილს.

მე ვერ მოვუგებ სანდრას და შენ როგორ მოიგებო? — ეს არ უთქვამს სააკაშვილს, მაგრამ ეს ისედაც იგულისხმებოდა.

ვინ ვინ და სააკაშვილმა ხომ

შესანიშნავად იცის, სინამდვილეში ვინ არის მისი ცოლი და რა ძალები დგანან ამ ვითომდა სათნო და კეთილად მომდიმარი ქალბატონის უკან.

მას ეშინია სანდრასი, ბოლომდე არ ენდობა მას, მაგრამ, მიუხედავად არაერთი მცდელობისა, მაინც ვერ ახერხებს მისგან თავის დაღწევას, თუმცა ბოლო დროის ამბების მიხედვით თუ დაეცა კენიტი, სააკაშვილი უკვე შეეგუა ბედს და იმ აზრს, რომ ის სანდრას სამუდამო მძევალია.

გახსოვთ, ალბათ, თავისი პრეზიდენტობის მესამე თუ მეოთხე წელს როგორ გამოტყდა სააკაშვილი, რომ სანდრა დაუხინებთ თხოვდა მას, მისთვის საქართველოს მოქალაქეობა მიენიჭებინა, მაგრამ სააკაშვილი ცოლის ყველა თხოვნას კატეგორიული უარით პასუხობდა.

ღიან, როგორც ვთქვით, სააკაშვილმა ძალიან კარგად იცის, ვინ არის და რა ძალებს ემსახურება მისი ცოლი, რომელსაც შეუძლია, ერთ წუთში გააცამტვეროს და გაანადგუროს მისი პოლიტიკური კარიერა.

სანდრა რულოვის მდებრობითი სქესის პოლანდიელი ჯაყოა, რომელსაც მთელ საქართველოზე უჭირავს თვალი და მისი პოლიტიკური მიზნები და ამოცანები გაცილებით ამბიციური და მასშტაბურია, ვიდრე ეს ზუგდიდის მერობაა.

სანდრა რულოვის ძალიან უნდოდა, საქართველოს პრეზიდენტობაზე ეყარა კენჭი, ამ საკითხის გარშემო დიდი მისვლა-მოსვლები და დიდი დისკუსიებიც იყო გაჩაღებული „ნაცმოძრაობაში“, თუმცა პოლანდიელი რულოვის კანდიდატურას ბოლოს რუსი პოლიტიკოსის ვაშაძის კანდიდატურამ გადასძალა, თუმცა არაუშავს, ყველაფერი წინ არის — სანდრა რულოვის მხრიდან, როგორც საქართველოს, ასევე უბედურ დღეზე გაჩენილ სააკაშვილს, ბევრი სიურპრიზი ელოდება წინ.

პასტანო ხარჩილაშვა

როგორც ჩანს, სხვაგან და სხვა რამეშია საძიებელი საიდუმლო იმ უბედურებისა, რასაც მასობრივი გამოთავყვანება ჰქვია, თუმცა მასობრივ გამოთავყვანებაზე მეტად მასობრივ ღალატს უფრო ჰგავს ის, რაც დღეს საქართველოში ხდება.

კი, მაგრამ, შეიძლება ერს ამდენი მოღალატე ჰყავდეს?

ამ ადამიანების უმრავლესობა, ცხადია, თავის თავს მოლა-

უხილავიო, კი ვთქვით, მაგრამ არც ისე უხილავია ის ძალა, რომელიც ქვეყანას სუიციდისკენ უბიძგებს.

თუ ყურადღებით დააკვირდებით, ბევრგან და ბევრ რამეში დაინახავთ მის სატანისტურ სახეს, რომელიც გაფანტული და დანაწილებულია საინფორმაციო საშუალებებში, პოლიტიკურ ორგანიზაციებში, ე.წ. არასამთავრობო სექტორში, მწერლო-

ქართველ ერს, როგორც ჩანს, ეს საბედისწერო ჟამი უდგას და აქედან თავის დაღწევას შეიძლება დიდი მსხვერპლის გაღება დასჭირდეს.

ქართველი ერის გონიერმა, სახელმწიფოებრივად მოაზროვნე ნაწილმა თუ მთელი თავისი ძალა და ენერჯია არ მოიკრიბა უგუნურთა გამოსაფხიზლებლად, ამ ქვეყანას შეშლილები, მედროვეები, ფარისევლები და მოღალატეები დაეპატრონებინ და ისე დაანგრევინ და დააზიანებინ მას, რომ ამ ქვეყნისგან არაფერი დარჩება.

* რა გვჭირს, რა დაგვემართა, რატომ გვაქვს მოკლე ჭკუა/კაცის ქუდის ნაცვლად რატომ გვახურავს/თავზე სანდრას ნიფხავი? ღმერთი არ გაგიწყრეს და შენს ქვეყანას არ უგანო!

ზუგდიდი საქართველოს დასავლეთში, შავი ზღვიდან 35კმ-ის მოშორებით მდებარეობს. ის სამეგრელოს ადმინისტრაციული ცენტრი გახლავთ და სიდიდის მიხედვით საქართველოს ქალაქების ზუთელში შედის.

ქალაქის სახელწოდება წარმოიშვა კოლხური სიტყვიდან „ზუგი“, რაც ნიშნავს „ბორცვს“, „გორას“; (ზუგდიდი- დიდი გორა). წერილობით წყაროებში, ზუგდიდს პირველად ბერი ეგნატაშვილი 1572 წელს გურიის მთავარ მამია გურიელსა და სამეგრელოს მთავარ გიორგი III შორის გამართულ ბრძოლასთან დაკავშირებით მოიხსენიებს.

ზუგდიდში მდებარეობს დადიანთა ცნობილი საგვარეულოს სასახლე. ამ სასახლეში ინახება ბევრი მსოფლიო მნიშვნელობის სამუზეუმო ექსპონატი და რელიგიური სიწმინდე, რომელიც ყოველწლიურად ათასობით ტურისტს იზიდავს.

XVII საუკუნის პირველ ნახე-

ული სასახლე XIX ს-ის 80-იან წლებშია აგებული რუსი არქიტექტორის ლეონიდ ვასილიევის მიერ. რეზიდენცია ორსართულიანია, ამშვენებს ქვის აივანი და საქართველოში ყველაზე დიდი სამეფლისო დარბაზი. სასახლეს ამშვენებს აივანი, რომელსაც უნიკალური, მოზაიკური ხის ჭერი აქვს. გადმოცემის მიხედვით, სამეგრელოს დედოფალს ეკატერინე ჭავჭავაძეს აივანის გასაკეთებლად ლაზეთიდან საუკეთესო ოსტატები მოუწვევია და მათთვის მანამდე არნახული არქიტექტურული ნიმუშის შექმნა დაუვალეობა. ყოველი ხის დეტალი თავლში სხვადასხვა ტემპერატურაზეა მო-

ზუგდიდი

ვარში სამეგრელოს მთავარმა ლევან II დადიანმა ზუგდიდი სამეგრელოს მთავართა რეზიდენციად აქცია, რასაც არქანჯელო ლამბერტის, შარდენისა და ქრისტეფორე კასტელის ცნობებიც ადასტურებს. ვახუშტი ბატონიშვილი წერდა, რომ ზუგდიდი საკმაოდ დასახლებულ ადგილს წარმოადგენდა: „დიდ ველსა ზუგდა არს ზუგდიდი, სასახლე დადიანთა, დიდშენი და პალატებიანი, ზღუდე-გოლოლიანი“.

ლევან II დადიანის ზეობის ხანაში (1634-1657 წ.წ.) ოდიშის სამთავრო დასავლეთ საქართველოს სამეფო-სამთავროებს შორის უძლიერესი იყო. ზუგდიდი კი, როგორც ამ სამთავროს სატახტო, საკმაოდ მნიშვნელოვან ქალაქად გადაიქცა.

1840 წელს სამეგრელოს სამთავროს მართვა მთავარმა ლევან V თავის ძეს, ტახტის მემკვიდრე დავით დადიანს ჩააბარა. სწორედ ამ დროს განხორციელდა ოდიშ-ლესხუმის სამთავროს პირველი ადმინისტრაციული დაყოფა, მან სამთავრო 8 მაზრად (მაზრას მდივანბეგი ხელმძღვანელობდა) დაყო.

ზუგდიდი ხელოვნობის მნიშვნელოვან ცენტრსაც წარმოადგენდა. მთელს საქართველოში განთქმული იყო ზუგდიდელ ოქრომჭედელთა, მეუნავირეთა და სხვა საქმის ხელოსანთა ნამუშევრები. 1845 წლის მონაცემებით ზუგდიდში ცხოვრობდა 55 ხელოსანი. აღსანიშნავია, რომ 1840 წელს ზუგდიდში ცხოვრობდა 120 ადგილობრივი, 15 ბერძენი და 20 თურქი ვაჭარი. სამინაო ვაჭრობის საშუალო წლიური ბრუნვა ზუგდიდში 1856 წელს 630.000 მანეთს შეადგენდა.

რაც შეეხება დადიანების ცნობილ სასახლეს, ნიკო დადიანისე-

ზარშული, რითაც მათ სხვადასხვა ფერადოვნება აქვთ მიღებული და ამიტომაც აივანის მოზაიკა უმშვენიერესია სანახავად.

მთავარმა დავით დადიანმა სასახლეში ჯერ კიდევ 1850-იან წლებში გახსნა მუზეუმი, სადაც განთავსებული იყო ანტიკურ ქალაქ არქეოპოლისის (ნოქალაქევი) არქეოლოგიური გათხრების შედეგად აღმოჩენილი უნიკალური ნუმიზმატიკური მასალა, შუასაუკუნეების ევროპული საბრძოლო აღჭურვილობა, ეთნოგრაფიული და სახვითი ხელოვნების ნიმუშების დადასტურებული კოლექცია.

მუზეუმში შეგიძლიათ იხილოთ იტალიელი მისიონერების მიერ ჩამოტანილი სიწმინდეები და მსოფლიო მნიშვნელობის სამუზეუმო ექსპონატები. მათ შორის, „ნაპოლეონის ნიღაბი“, რომელსაც 2016 წელს კულტურული მემკვიდრეობის სტატუსი მიენიჭა.

ცნობილია, რომ ნაპოლეონის პირადმა ექიმმა იმპერატორის გარდაცვალების შემდეგ მისი ნიღაბი ბრინჯაოსგან ჩამოსახა, რომელიც ზუგდიდის გარდა, ინახება საფრანგეთის და დიდი ბრიტანეთის მუზეუმებში. მისი გარდა, ზუგდიდის მუზეუმში დაცული ნაპოლეონ ბონაპარტეს პირადი ნივთები, ნიღაბი, სურათები და წიგნები, საფრანგეთიდან დავით დადიანის ქალიშვილის — სალომეს მეუღლემ აწილ მიურატმა ჩამოიტანა.

ზუგდიდის მუზეუმის საგანძურს წარმოადგენს უდიდესი ქრისტიანული სიწმინდე — ყოვლადწმინდა ღვთისმშობლის კვართი. კვართის საქართველოში მოხვედრის ორი ვერსია არსებობს: პირველის თანახმად, ის ჩამოიტანეს მე-8 საუკუნეში

ბიზანტიის დედაქალაქ კონსტანტინეპოლიდან; მეორეს მიხედვით, კვართი ჩვენში ჩამოტანილ იქნა მე-15 საუკუნეში, კონსტანტინეპოლის თურქთაგან დაპყრობის (1453 წ.) შემდეგ. იგი ჯერ ბედიის ტაძარში, შემდეგ კი ზობის ეკლესიაში დაუბრძანებიათ. 1533 წლიდან კი ლევან I დადიანს გადმოუხვეწებია სამთავრო სასახლეში. წმინდა მარიამის სამოსელის გამობრძანება ყოველწლიურად აგვისტოში ხდება, დანარჩენ დროს კი ის წმინდა ქალწულის კოშკში რჩება.

ზუგდიდის მუზეუმში ღვთისმშობლის კვართის გარდა კიდევ მრავალი სიწმინდეა დაცული: წმ მარინეს მკლავი, წმ. კვირიკეს ხელის მტევანი, წმ. გიორგის ბარძაყის ძვლის ნაწილი, წმ. იოანე ნათლისმცემლის ძვლის ნაწილი. წმინდა ნაწილები მოთავსებულია ვერცხლით მოჭედილ პატარა ზომის ლუსკუმაში, რომელიც შემკობილია ძვირფასი თვლებითა და ღვთისმშობლის ოქროს რელიეფული გამოსახულებით. ლუსკუმის მხედრულ წარწერაში მოხსენიებულია სამეგრელოს მთავარი ლევან II დადიანი (1611-1657) და დედოფალი ნესტან — დარეჯანი.

სამუზეუმო კომპლექსი შედგება სამეგრელოს დედოფლის ეკატერინე ჭავჭავაძე-დადიანისა და თავად ნიკო დადიანის სასახლეებისაგან, კარის ეკლესიისა და დადიანების მიერ გაშენებული ბოტანიკური ბაღისაგან. მუზეუმის გარშემო, 67 ჰექტარზე გადაჭიმული ბოტანიკური ბაღის გაშენების საწყის პერიოდად უნდა ჩაითვალოს სამეგრელოს მთავარ გრიგოლ დადიანის დრო მე-18-ე საუკუნის ბოლო და მე-19-ე საუკუნის დასაწყისი. მთავრინა ეკატერინე ჭავჭავაძის

ინიციატივით საჭირო თესლეული და ხეების ნერგები საფრანგეთის მეფის ლუი ფილიპეს ვერსალის ბაღიდან გამოიწერეს (ბაღის გაშენებას ხელმძღვანელობდა ქ. ტრინესტიდან მებაღე ჟოზეფ ბაბინი). ბაღი გარდაიქმნა ევროპული დეკორატიული ბაღის ე.წ. — ფრანგულ სიმეტრიულ სტილზე. მოეწყო პირველი სანერგე, ორანჟერეა, ჩამოყალიბდა ხელოვნური პეიზაჟები, ყვავილებისა და გაზონების ურთიერთშეხამებით.

1945 წელს სიმონ ჯანაშიას სახელობის სახელმწიფო მუზეუმში გამოიფინა საფრანგეთიდან დაბრუნებული უნიკალური საუნჯე, მათ შორის ეკატერინე ჭავჭავაძის ცნობილი დიადემა. ფირუშებით მოჭვილ-მომინანქრებული დიადემა და საყურეები მემკვიდრეობით დარჩენილი ეკატერინეს ასულის, სალომეს შვილს, ანტუანეტა მიურატს. ეს სამკაული სწორედ მისგან შეუსყიდა ექვთიმე თაყაიშვილს საქართველოს საისტორიო და საეთნოგრაფიო მუზეუმისთვის. ამ საქმეში მას დახმარება მწერალ ნიკო ლორთქიფანიძის ძმა, ამიერკავკასიის ბანკის

დირექტორი იასონი.

1868 წელს ზუგდიდში დაარსდა პირველი სკოლა, ამავე წელს დაიწყო ზუგდიდის თეატრალური ცხოვრებაც — ზუგდიდელმა სცენისმოყვარეებმა გამართეს პირველი წარმოდგენა. XIX საუკუნის შუა ხანებში ზუგდიდში მოღვაწეობდნენ სახელოვანი ქართველი მწერლები — დიმიტრი ვიფიანი, ანტონ ფურცელაძე, რაფიელ ერისთავი. სწორედ რაფიელ ერისთავის თაოსნობით გაშენდა ზუგდიდის ცნობილი ჭადრების ხეივანი. XIX საუკუნის ბოლო მეოთხედისა და XX საუკუნის დამდეგს ამშვენებდა მისი სახელოვანი შვილი — იონა მეუნარგია. რომელსაც ხშირად სტუმრობდნენ გამოჩენილი სასოგადო და კულტურის მოღვაწეები, მათ შორის ილია ჭავჭავაძე, აკაკი წერეთელი და სხვ. დადიანების სასახლე ამ დროსაც

წარმოადგენდა განათლებისა და კულტურის მოღვაწეთა თავშესაყარს. დედოფალ ეკატერინე ჭავჭავაძის მეგობარი, ცნობილი ავსტრიელი მწერალი ქალი, შემდგომში ნობელის პრემიის ლაურეატი ბერტა კინსკო-ზუტენერი და მისი მეუღლე, მწერალი გუნდაკარ ზუტენერი თითქმის 5 წელი ცხოვრობდნენ ზუგდიდში. ისინი ფრანგ ჟურნალისტ ჟიულ მურიესთან ერთად იონა მეუნარგიას აქტიურად ეხმარებოდნენ, ვეფხისტყაოსნის ნაწარმოების ფრანგულად თარგმნაში.

ზუგდიდში არსებული ტაძრებიდან გამოსარჩევია ცაიშის სამონასტრო კომპლექსი, მაცხოვრისკარის ეკლესია, კორცხელის მონასტერი, დადიანების სასახლესთან არსებული კარის ეკლესია და სხვ. ზუგდიდი ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი ცენტრი იყო საქართველოს ეროვნულ-განმათავისუფლებელი მოძრაობის პერიოდში, საქართველოს დამოუკიდებლობის აღდგენისთანავე ის საუნივერსიტეტო ქალაქად იქცა, ქ. ზუგდიდი არის ზუგდიდ-ცაიშის ეპარქიის ცენტრი.

გენიო თორღია 571 35 36 88

პატრიარქოს? სხვათა შორის, ერთი ქალი, თამარ კორძაია თქვენ აქციით ე.წ. პოლიტიკოსად, თქვენ მოიყვანეთ ნაპალადევის რაიონის მაჟორიტარად, მე ამ რაიონში ვცხოვრობ და საერთოდ არ მინახავს მოსახლეობასთან მოსული. იცით, მაგ ქალს სადღებუტატო მანდატი რომ ამოეწერა, რვა ათასი პასუხგაუცემელი წერილი დარჩა თავის სამაჟორიტარო ბიუროში, რომელიც წელიწადში 100 ათასი ლარით ფინანსდებოდა. რა კაია, არა? მაჟორიტარი დეპუტატი ცალკე პარლამენტიდან იკვებება, ცალკე ბიუროდან. სხვათა შორის, კარგად მახსოვს, 2012-2013 წლებში თქვენ ამბობდით, რომ თუ მოსახლეობას თავისი დეპუტატი არ მოეწონებოდა, ხელმოწერებს მოაგროვებდა და პარლამენტიდან გამოიწვევდა. თუმცა მას შემდეგ, რაც „ქართული ოცნება“ ხელი-

გამოდი. თქვენგან არაერთხელ მომისმენია, ყველას უნდა მივცეთ შანსი, ყველას უნდა დავუბრუნოთ, დასაკარგი ხალხი არ გვყავსო. კი, გეთანხმებით, ნამდვილად ასეა, მაგრამ რაღა სულ გაიძვერება და თაღლითებს უნდა მივცეთ შანსი? მაპატიეთ, ცოტა გავცხარდი... მას შემდეგ, რაც „რუსთავი 2“-მა ლამის ყოველი დღე „მოდელირებულ ქრონიკად“ აქცია, ხშირად ნერვები მდალატობს ხოლმე. დარწმუნებული ვარ, ქათამ გვარამიას გინება არც თქვენ გსიამოვნებთ, მაგრამ ამ შემთხვევაშიც ნამეტან სირბილეს იჩენთ. მესმის, სჯობს შეურაცხყოფა აიტანოთ, ვიდრე შურისძიებაზე იფიქროთ. ნათქვამია, გიჟი მიუშვი ნებასა, თვით შეეყრება სნებასო. თუმცა აქ არის ერთი მნიშვნელოვანი მომენტი, ანუ ბუნებრივად იბადება შეკითხვა: რატომ

და იყოს და ბიუჯეტში გადასახადს ყველა იხდიდეს? თუ კრიზისზეა საუბარი, მაშინ მეც მაპატიეთ, იქნებ უკეთესი საინფორმაციო საშუალება უნდა შევქმნა? სხვათა შორის, მაქვს იდეა: დღეს საქართველოში ბიზნესის დაწესება კი არის დოკუმენტების მომზადება-რეგისტრაციის კუთხით იოლი, მაგრამ რთულია ფინანსური თვალსაზრისით. თ. კი, ბატონო, კარგია, რომ ინდემწარმეებს 1%-მდე შეუმცირდათ გადასახადი, მაგრამ ეს არ ეხება დამწვებ შპს-ს. მე რომ ბახტაძის ადგილზე ვიყო, დამწვებ ბიზნესს, რომლის წლიური ბრუნვა არ აღემატება 200 ათას ლარს, აუცილებლად შევეუმცირებდი საშემოსავლო გადასახადს 10%-მდე. ამას გავაკეთებდი 3-2 წლის განმავლობაში და მივცემდი ცოტადენ შედეგს. დაგვბრუნდეთ გვარამიას თაღლითობას... ესე

უაღპურობის სინდრომი

წერილი ბიძინა ივანიშვილს

ბატონო ბიძინა, თუ ამ ქვეყანაში რამე ცუდი ხდება, ყველაფერი თქვენ გბრალდებათ. თუ რამე კარგი ხდება, ისიც ცუდად ინათლება. ამას წინებზეც ვწერდი, თქვენ 2012 წლიდან მოყოლებული კეთილშობილური მიზანი გქონდათ – დარწმუნებული იყავით, ამ ქვეყნის მტრები, ანუ „ნაციონალები“ გამოსწორდებოდნენ და ახალ გარემოებაში სახელმწიფოს მშენებლობის ავანგარდში ჩადგებოდნენ. არ გამოვიდა და არც უნდა გამოსულიყო, რადგან ჩვენ დალატი თუ ქიშპობა ოდითგან მოგვდგამს. კარგად გადახედეთ საქართველოს ისტორიას, სამი ათასი წლის განმავლობაში მხოლოდ ერთი პერიოდი იყო გაბრწყინებული და ისიც მხოლოდ იმიტომ, რომ დავით აღმაშენებელმა მოღალატეები სარებზე გასვა. ახლა 21-ე საუკუნეა, სარზე გასმა და თავის მოკვეთა გამორიცხვლია, მაგრამ ხომ შეიძლება, უჯიშობები, ქვეყნის დამაქცევრები ზემო თაროზე არ წამოგვისვათ? რამდენიმე დღის წინ გიგი უგულავას მოვუსმინე „პალიტრის“ ეთერში... მოვუსმინე რა, შემთხვევით გადავართე და თვალში მომხვდა, ხელეებს რომ პარტყავდა. ეს ადამიანი მხილებულია კორუფციაში, 50 მილიონის გაფლანგვა-მითვისებაში, სასამართლომ განაჩენიც გამოუტანა, სამი წელიწადი ციხეშიც იჯდა, ვადაზე ადრე გამოვიდა და ახლა აქეთ გვიკითხავს ლექციებს პატიოსნებაზე. რაც მთავარია, სულ თქვენი სახელი აკერია პირზე, ვინმეს „ტრუსიკი“ რომ გაერდვას ნაკერზე, თურმე ისიც კი თქვენი ბრალია. ნეტა ეს დუნია ისე იყოს მოწყობილი, ციხე საერთოდ არ არსებობდეს, არავის დაჭერა არ მიხარია, მაგრამ სხვანაირადაც არ გამოდის, დღეს ბევრი ისეთი გველაპარაკება, ისეთი გვიქნევს თითს ტელევიზორიდან, კაი ხნით ოთხ კედელში რომ უნდა იყოს გამოკეტილი. სხვათა შორის, 2012-ში, როცა პოლიტიკურ სარბივლზე გამოჩნდით, ვინც გიცნობდათ, ყველა ამბობდა, ბიძინა ივანიშვილი ისეთი პრინციპულია, დალატს არავის პატიობს, არც შინაურს და არც გარეულსო. შინაურებზე რა გითხრათ? ბევრი არაფერი ვიცი, მაგრამ რომც ვიცოდე, ვერ ვიტყვი, მაგრამ გარეულებს რომ ბევრი აპატიეთ, ამას მეც ვხედავ და ხალხიც. მეტსაც გეტყვით, დღეს ისეთებმა დაიწვეს ლაპარაკი, ცოტა ხნის წინ თავებს თქვენს შინაურებად რომ წარმოადგენდნენ. უკვე არა-

ერთხელ დაწერე უნამუსო დავით ზურაბიშვილზე, რომელსაც სული ხელახლა შთაბერეთ, უმკურნალეთ, გამოაჯანმრთელეთ და ყოველდღიურად ცილს გწამებთ. აი, ნახეთ, კიდევ რას კადრულობს: „მე ეჭვი არ მეპარება იმაში, რომ პირადი ცხოვრების კადრები, რის შესახებაც ეკა ბესელიამ განხარაას ჰკითხა, ხელისუფლებამ თავად აღვირთა. 100%-ით ვარ მაგაში დარწმუნებული. ის გაერცხვებულია ბიძინა ივანიშვილის პირადი დავალებით ან ყოველ შემთხვევაში მისი თანახმობით მაინც – აქ სხვა ვარიანტი არ არსებობს.“

აი, ბატონო ბიძინა, რას გაბრალდებთ თქვენს მიერ „დაპაჩინკებულ“ კრეტნი. შეიძლება ადამიანს უმკურნალო, ფეხზე დააყენო, გაატარა-გამოატარო, მაგრამ ტვინს, სინდისს და ნამუსს ვერაფერს მოუხერხებთ, ვერ „დაუპაჩინკებთ“. განსოვთ, მე რომ გითხარით, ვგენი უჯიშობები არიან-მეთქი? თქვენ მიპასუხეთ, განათლებული ხალხიაო. რომელია განათლებული, ეს უნამუსო, მძები ბერძენიშვილები, სანდრა რულოვსს რომ დაჰყვებიან კულში, თუ ორი ქალი რომ ურტყამს სა-

სუფლებში მოვიდა და პოზიციები გაიმყარა, ეს საკითხი არავის განსვენება. არადა, იცით, რა მაგარი იქნებოდა? დღეს ადამიანი პარლამენტში შედის ერთი პარტიის კოტით, მერე თუ რამე ეწეინა, შეუძლია გადახტეს სხვა პარტიაში, ან კიდევ დაირქვას დამოუკიდებელი დეპუტატი. რაღა შორს წავიდე, ბოლო დროს თქვენი პარტიიდან რამდენი „დამოუკიდებელი“ იშვა? აი, აქ უნდა მქონდეს მე, როგორც ამომრჩეველს, ბერკეტი, რომ სხვაგან გადამხტარი უცებ გამოვიწყო და დავსვა სახლში. ვგრე სად არი, ძმად თუ დაო, მე „ქართული ოცნების“ ვედიით ავირჩიო და შენ კიდევ პანური ამომრტყა? აგერ, ზვიად კვაჭანტირაძე თქვენი ზათრით ავირჩიეთ და ეხლა იძახის, დამოუკიდებელი გახლავართ, მეზობლები უკვე სხვანაირად მესალმებიანო. ისე, აშნაირ ადამიანს რომ პარლამენტში წამოსაკუბებთ, არ იცით, მერე რას იხამს? შეიძლება არ იცით, რადგან თქვენ (ასე მგონია) ამ ადამიანებზე ცოტა სხვანაირი წარმოდგენა გაქვთ – გინდათ, ყველას მისცეთ შანსი, მაგრამ არ

არის ამ ქვეყანაში დამნაშავეების და თავზედებისთვის სხვა კანონი, ხოლო ჩემთვის და ჩემნაირებისთვის სხვა კანონი? ფაქტები გნებაზე? კი, ბატონო, ახლავე მოგახსენებთ: როგორ მოხდა, რომ „რუსთავი 2“-მა და ქათამმა გვარამიამ 2016 წლიდან მოყოლებული, საბიუჯეტო გადასახადი არ გადაიხადა და 20 მილიონი ლარი დააგროვა? აი, მაგალითად, მე რომ 200 ლარი ვალი დამედოს, ვგრევე ინკასოს მადლებენ, ძალიანაც რომ მინდოდეს ექსპერიმენტის ჩასატარებლად, 20 მილიონს კი არა, 20 ლარს არ მაპატიებენ. გამოდის, გვარამიასთვის სხვა კანონი არსებობს, ჩემთვის – სხვა. თანაც ნახეთ მიზეზი: ქათამი იძახის, გადასახადების გადახდა იმის გამო შეეწყვიტეთ, რომ ადრე სახელმწიფო უწყებებიდან რეკლამის სახით წელიწადში 300 მილიონამდე შემოგვდიოდა, ახლა კი აღარაფერი შემოგვდის და ფინანსური კრიზისი შეგვექმნაო. ამ შემთხვევაში არ აქვს მნიშვნელობა, გვარამიას თუ მიკლუზო მაკლავი, კანონი ხომ ყველასთვის ერთი უნ-

იგი, ტიპი იძახის, ხელისუფლებამ რეკლამა აღარ დაგვიკვეთა და ამიტომ ბიუჯეტში გადასახადს აღარ შევიტანო. ეს საკითხი სტრასბურგის სასამართლოში გავასაჩივრეო. წარმოგიდგენიათ? სად არის ამ დროს სამართალი და კანონი? სამწუხაროდ, ერთიც და მეორეც დუმს, რადგან საქართველოში ლამის ყოველ წელს არჩევნება, ემანდ ვინმეს ხომ არ ვაწყენინებთ? არ ვარგა ვგრე, არა, ბატონო ბიძინა. იცით, ასე რა გამოდის? ვინც ატრაკებს, იმას უფრო მეტ პატივს სცემენ და აფასებენ. სხვათა შორის, გატრაკება-დაფასებაზე მე ექსპერიმენტი მაქვს ჩატარებული ჯერ კიდევ 1990-იან წლებში, როცა სტუდენტობისას გაზეთ „საზღვარდა კომუნისტში“ ვიყავი სტაჟიორად. იმ პერიოდში, როგორც ჩანს, ცოტა წაუუგომებდი და საკუთარ თავს შთავაგონე, რომ ჩემს რაიონზე, სიღნაღზე კრიტიკული წერილი არ უნდა დამეწერა, პირქით, უნდა მექო-მედიდებინა და მფარველიც კი ვყოფილიყავი. ხშირად ჩავდიოდი, ხან რთველი იყო, ხან ხვნა-თესვა, ხან ძროხების წველა, ხან კიდევ კომკავშირულ-ლენინური სამუშაოები. დავდიოდი სოფლებში ხან ტაქსით, ხან ნაცნობ-მეგობრების მანქანებით, ყურადღებას არავინ მაქცევდა, იბეჭდებოდა დადებითი წერილები და ყველანი, რაიკომის პირველ-მეორე მესამე მდივნებიანად ვიყავით კმაყოფილნი. თურმე ამ იდილიას მაძაჩემი შორიდან უყურებს. ერთ დღესაც დამსვა და მეუბნება: შენა, შეილო, ცოტა ხომ არ წაუდებილებო? რა იყო-მეთქი? რა იყო და ჩვენთან, კოლმეურნეობაში რაიონული გაზეთის კორესპონდენტი რომ ჩამოვა, თავზე ველებით, ვეღარ გავვივია, როგორ ვცუთ პატივი, დიდიან-პატარაიანად ფეხის წვერებზე დავდივართ, შენ კიდევ როდემდე უნდა იწერებო ტაქსებით, განა რაიკომს მანქანა გაუჭირდა, რომ ადგილამდე მაინც მივიყვანონო? რაეი, მერიდება-მეთქი. მე გასწავლიო, ერთი ამით უპაქინე, ერთი კრიტიკული წერილი გამოუქვეყნე და ვგრევე მოვლენ აზრზეო. დაუუჯერე, დავკარი ჩემს რაიონს. იმავე დღეს

საქართველო უპირველეს ყოვლისა – ჯერ ქართული სახელმწიფოს ინტერესები და შემდეგ სხვა დანარჩენი

გვესაუბრება
დამოუკიდებელი
უფლებადამცველი
დიმიტრი ლორთქიფანიძე:

— ბატონო დიმა, პრეზიდენტმა განაცხადა, რომ უცხო ქვეყნის ბაზების საქართველოში განთავსება სახიფათოა. თქვენ აზრით, რა ხიფათს შეიცავს ვოველივე?

— მოგეხსენებათ, სალომე ზურაბიშვილს საპრეზიდენტო არჩევნებში მხარი დაუჭირე და მიიღო ჩემი რეკონსტრუქციული იმისთვის, რომ ამას სათანადო შედეგად მოჰყოლოდა. ქალბატონი სალომე, თავის დროზე, ჩემი ლიდერი იყო, მის დიპლომატიურ წარსულს დიდ პატივს ვცემ. სალომე ზურაბიშვილმა სტრატეგიები დაამსხვრია და ქართული რეალური პოლიტიკიდან, ეროვნული ინტერესიდან გამომდინარე არაერთი საინტერესო მისივე გააფლერა. კერძოდ, პირდაპირი დიპლომატიის დაწყების აუცილებლობა ეფენვისა და პრალის ფორმატების გაერთიანების გზით. ასევე, ძალიან მნიშვნელოვანი საკითხი — უცხო ქვეყნის ბაზების განთავსებისადმი დამოკიდებულება. მან თქვა, რომ ეს სერიოზული პროვოკაციების შემცველი იქნება და ქვეყნის ინტერესს

რადებული ძალები განთავსებული არიან ცხინვალისა და სოხუმის ადმინისტრაციების გარშემო. მთელს ტერიტორიაზე — აფხაზეთსა და სამაჩაბლოში, ასევე, სომხეთის გომრის ბაზიდანაც საქართველოს საპარო სივრცე რუსული ჰაერსაწინააღმდეგო, რაკეტსაწინააღმდეგო სისტემებით მთლიანად ჩაკეტილია. საზოგადოებამ უკვე გაიგო რა არის შ300-ები, შ400-ები. ეს გახლავთ უნიკალური ჰაერსაწინააღმდეგო სისტემები, რომლის ანალოგი მსოფლიოში არ არსებობს. ეს არის ის სისტემები, რომლის გამოჩენის და არსებობის შემთხვევაში, კონკრეტულ ლოკაციაზე, ჰაერი გადაკეტილია. ანუ, იქ, უნებართვოდ უცხო ქვეყნის საპარო ლაინერები ვერ იფრენენ. ეს რას ნიშნავს? — როდესაც რუსეთს ეს პრიორიტეტი, პრივილეგია გააჩნია, ამ პირობებში ნატოს ბაზების განთავსება ეს არის პირდაპირი პროვოკაცია, რასაც შეიძლება საქართველოს მშვიდობიანი მოსახლეობის ინტერესი შეეწიროს. ავად თუ კარგად, მაგრამ ქვეყანაში ერთდღერთი რაც გააკაჩნია მშვიდობაა, რაც საშუალებას იძლევა მომავალი თაობები იბა-

და ღიად აცხადებს: საქართველო უპირველეს ყოვლისა — ჯერ ქართული ინტერესი და შემდეგ სხვა დანარჩენი. მისი განცხადებიდან ეს კონტექსტი ამოვიკითხე. რეალობაც ასე გამოიყურება და ამაში გასაკვირი არაფერია. საკუთარ ქვეყანაზე შეფარებული ადამიანი სწორედ ასეთ განცხადებას გააკეთებდა. ჩვენ, სხვა, პროვოკაციული განცხადებებიც გვახსოვს. გაგახსენებთ, როდესაც ირაკლი ალასანია თავდაცვის მინისტრი იყო, მან გააკეთა განცხადება: პირველ რიგში, საქართველოს ჰაერსაწინააღმდეგო, რაკეტსაწინააღმდეგო სისტემები სჭირდებაო. იმ პერიოდში საქართველოში ინგლისის საგარეო საქმეთა მინისტრი ჩამოვიდა, ურუნალისტებმა ალასანიას მიერ გაკეთებულ განცხადებაზე კითხვა დაუსვეს, თუმცა, მან კომენტარზე უარი განაცხადა, ამაზე პასუხი უხერხულად მიიჩნია. ანუ, დასავლეთული პარტნიორები ჩვენს ქვეყანასთან მიმართებაში ნებისმიერი ტიპის სამხედრო კონფორტაციის გამოწვევი მიზნებთან დაკავშირებით მეტ სიფრთხილეს იჩენენ, ვიდრე თავად ჩვენ. რა უფლება გვაქვს, ჩვენს ეროვნულ დონეზე, პოლი-

სებით. აქედან გამომდინარე, ჩვენ რუსეთს არ უნდა განვიხილავდეთ როგორც ევროკავშირიდან გადინებულ საერთაშორისო სამართლის სუბიექტს. მას საკმაოდ დიდი ბერკეტებიც გააჩნია, გავლენებიც და ლობიც ჰყავს როგორც ევროპის, ისე მსოფლიოს წამყვანი ქვეყნების ხელისუფლებებთან ურთიერთობის კონტექსტში. მაგალითად, ამაზე მეტყველებს სულ ახლახან, მაიკ პომპეოს და ვლადიმერ პუტინის სოჭში შეხვედრა. ვენესუელიდან უკვე დაწყებულია რუსული ნავთობგადამამუშავებელი პლატფორმების დამლა და მისი გამოტანა. ეს იმაზე მეტყველებს, რომ გარკვეული პოლიტიკური ვაჭრობა დაწყებულიც არის და იგი დამაგვირგვინებელ ფაზაში შედის. როგორც ჩანს, უსაფრთხოების სამკუთხედი ახლო აღმოსავლეთში რუსეთის, თურქეთისა და ირანის მონაწილეობით, გადაიხედება. ამაზე მეტყველებს ის ფაქტიც, რომ სპარსეთის ყურეში ვითარება ძალიან დაიძაბა და იქ, აშშ-ს სამხედრო საზღვაო ფლოტა შესული. ირანმა უკვე აღმართა ბალისტიკური რაკეტები, გამოცხადებულია უმაღლესი დონის სამხედრო საომარი მზაობა. ეს ყველაფერი საქართველოს საზღვრებთან ძალიან ახლოს ხდება. როგორც ჩანს, ამ პროცესში ძალიან დიდი სიფრთხილე გვმართებს. სალომე ზურაბიშვილი ირანის სტაბილური მანქანის კარგად უწყის რა ხდება ირანში. მისი განცხადება მნიშვნელოვანია. მინდა მჯეროდეს, რომ საქართველოში მყოფი პრაგმატული წრეები, მათ შორის, ლიბერალური ოპოზიციის წიაღში არსებულ მკვლევარებს ვგულისხმობ, სწორად შეაფასებენ მოვლენებს, როცა დაინახავენ: რამხელა ესკალაციის წინაშე დგას მსოფლიო ახლო აღმოსავლეთის ამ რეგიონში, რაც უცილობლად შეეხება საქართველოს ინტერესებსაც. ერთი ნაპერწკალი თუ გავარდა, მთლიანი დენთის კასრი აელვარდება. აქედან გამომდინარე, რუსეთთან დაახლოების პროცესს ალტერნატივა არ გააჩნია. მოგეხსენებათ, რუსეთთან საგარეო ეკონომიკური ბრუნვა კიდევ უფრო იზრდება, რაც დიდი ხანია მილიარდ 350 მილიონ დოლარს გადასცდა, ბოლო სამი თვის მანძილზე ტურისტების შემოდინება 26 პროცენტით გაიზარდა, ასევე,

ძალიან გაიზარდა რუსეთის მხრიდან ბიზნესების გახსნის რეგისტრაციის მაჩვენებელი. დღეს, უცხო ქვეყნის მოქალაქეთა მიერ უძრავი ქონების შეძენის მაჩვენებელში რუსეთის მოქალაქეების წილი 53%-ია. ეს სერიოზული ციფერია. ასე, რომ პროცესები ვითარდება, ყველაფერი ზიარი ჭურჭლის პრინციპით ხდება — სადაც არის ცუდი, იქვე — კარგიც. არ შეიძლება მუდმივი შემახილი: არაფერი გვეშველებაო. ყველაფერი გვეშველება თუ სწორი, გამჭრიახი პოლიტიკა იქნება გატარებული. ასეთი შუქურა ხელისუფლებას პრეზიდენტის სახით ჰყავს.

— ბატონო დიმა საუბარი დაიწყო ნეიტრალიტეტზე. ეს რამდენად არის ქვეყნის კრიზისიდან გამომავლის საშუალება?

— არსებობს სამხედრო პოლიტიკური ნეიტრალიტეტის ცნება და მიუმხრომლობის სტატუსი, რომელიც სამხედრო ბლოკში არგაერთიანების პირობის აღიარებას გულისხმობს. მიუმხრომლობის სტატუსი, რა თქმა უნდა, გამომდინარეობს სუვერენული სახელმწიფოს შიდა უფლებიდან გამომდინარე და იგი ცალმხრივად აცხადებს, რომ არ მიუერთდება არცერთ ბლოკს, თუმცა, სამხედრო პრიორიტეტის თვალსაზრისით, ითანამშრომლებს ამა თუ იმ სახელმწიფოსთან გარკვეული მიზნებიდან გამომდინარე, მაგრამ არ გახდება რომელიმე მათგანის წევრი. ასეთი სტატუსით სარგებლობს ჩინეთი. არსებობს სამხედრო პოლიტიკური ნეიტრალიტეტი, რომლის აღიარება აღარ არის მხოლოდ ერთი სუვერენული სახელმწიფოს ნება და სურვილი. ასეთი აქტი უნდა განაზოციელოს გაეროს უშიშროების საბჭოს ორმა სახელმწიფომ ურთიერთშეთანხმების საფუძველზე. თქვენ იცით, რომ 2016 წელს არჩევნებში ვიღებდი მონაწილეობას. მაშინ „დემოკრატიული მოძრაობა“ ღიად ვუჭერდით მხარს საქართველოში უბლოკო სტატუსს. 2017 წელს უშუალოდ ჩემი მონაწილეობით მოხდა დებულებების წარდგენა უბლოკო სტატუსთან დაკავშირებით საქართველოს კონსტიტუციის მემვიდე თავეში დასამატებლად. ღიად ვაცხადებდით: საქართველო არ უნდა ყოფილიყო არცერთი სამ-

არ წადგება. ქვეყნის მიზანი არ შეიძლება იყოს ნატო ან სხვა ნებისმიერი კავშირი. ქალბატონი სალომე გამორჩეული პოლიტიკოსი და მაღალი ღირებულების მატარებელი ადამიანია. მისი განცხადებები ე.წ. ლიბერალურ ოპოზიციას შეუფასებელი არ დარჩენია. იგი, ძალიან მძიმე ეპითეტებით შეამკეს. მათ შორის, უარყოფითად შეაფასეს მისი 9 მაისს უცნობი ჯარისკაცის საფლავზე მისვლა. სხვათა შორის, მარგველაშვილი იქ, არასდროს მისულა. ასე, რომ პრეზიდენტის სახით გვეყავს გამოკვეთილი ინდივიდუალისტი, ძლიერი დიპლომატი. იმედი მაქვს სწორედ სალომე ზურაბიშვილის პრეზიდენტობის პერიოდში გადაიდგება საქართველოსა და რუსეთს შორის ურთიერთობის დარეგულირებისკენ პირველი ნაბიჯები.

რაც შეეხება კონკრეტულ შეკითხვას: მოგეხსენებათ, საქართველოს ხელისუფლება საკუთარი ქვეყნის ტერიტორიის ერთ მუხურზე ვერ აკონტროლებს. ობიექტური გარემოება გახლავთ ის, რომ რუსეთის ფედერაციის შეიადებოდნენ და განვითარების იმედი გააჩნდით. მიუხედავად იმისა, რომ ქვეყნის ეკონომიკა სტაგნაციას განიცდის, განვითარების დონეები სახარბიელო არ არის, იმედი იმისა, რომ ქვეყანა გადარჩება, მას შემდეგ რაც ტერიტორიული მთლიანობის საკითხი აღდგება, დიდა. რამ შეიძლება ერთხელ და სამუდამოდ ეს იმედი დაასამართლოს? — რა თქმა უნდა, სამხედრო კონფორტაციამ, იმ შემთხვევაში, თუკი საქართველო ზესახელმწიფოთა დაპირისპირების პოლიგონი გახდება. როდესაც ჰაერს რუსეთის ფედერაცია აკონტროლებს და ამ დროს გვეუბნებიან: ხმელეთზე აშშ-ს სამხედრო ბაზა უნდა განლაგდესო, ეს უკვე ნიშნავს, რომ კონფორტაცია დაწყებულია და ცივი დაპირისპირება ხვალ-ზეგ აუცილებლად გადაიზრდება ცხელში. აი, სწორედ ასეთი პრაგმატული ინტერესიდან გამომდინარე დიპლომატი, პოლიტიკოსი, პრეზიდენტი სალომე ზურაბიშვილი, რომელიც არ ერიდება მისი მისამართით ისრების სწოლას, პასკვილების წერას

ტიკურ წრეებში, საჯაროდ ასეთი ტიპის განცხადებებს ვაკეთებდით?! ეს ხომ პირდაპირი პროვოკაციაა. 2008 წლის აგვისტოს მოვლენების შემდეგ 10 წელი გავიდა, მაგრამ საკითხის მოსაგვარებლად ერთი ნაბიჯიც კი არ გადადგმულა. რუსეთის მიერ ექვსპუნქტიანი შეთანხმება არ სრულდება, არადა, დასავლეთს გარკვეული ტიპის ბერკეტები გააჩნია. ჰააგა დაგვიპირდა, რომ აგვისტოს მოვლენებს მიეცემა ის შეფასება, რასაც საქართველო საერთაშორისო ასპარეზზე გამოიყენებს, სინამდვილეში, ეს ასე არ მოხდა. დასავლეთს თავისი პრობლემები, პრაგმატული ინტერესი აქვს, მათ შორის, ევროპის წამყვან სახელმწიფოებს — საფრანგეთს და გერმანიას რუსეთთან ურთიერთობის კონტექსტში პირდაპირი ეკონომიკური ინტერესები აქვთ. მეტსაც გეტყვით: რუსეთი, ეკონომიკური ურთიერთობების თვალსაზრისით, ევროკავშირში გაცილებით დიდი დონით არის შესული, ვიდრე საქართველო თავისი მწირი პოლიტიკური ინტერე-

უაღურობის სინდრომი

← 6 33.

გაისმა რედაქციაში ზარი (მაშინ მობილურები არ იყო), რაიკომის პირველი მდივანი რეკავდა: რა მოხდა, ბიჭო, რატომ გვირტყამ, ჩვენი გაზრდილი არ ხარო? რა ვიცი, ბატონო იმანო, დარღვევა იყო ამა და ამ კოლმეურნეობაში, რა უნდა მექნამეთქი? ამის შემდეგ, რა დროსაც არ უნდა ჩავსულიყავი სიღნაღში, შავი გაზიშვილებული „ვოლგა“ ყოველთვის მხედვოდა რაიკომის წინ. ნუ, ეხლა რესტორნებზე ხომ ლაპარაკიც არ ღირდა. მეტიც, ერთხელ რაიკომის მდივანს უთქვამს ერთი კოლმეურნეობის თავმჯდომარისთვის, მაგ კაცს საკადრისი პატივი ეცითო. ამან კიდევ თავისებურად მცა პატივი, მომიტანა „ბარტაუი“ მანქანით საზამთრო და ეზოში ჩამომიტყლა. ვეხვეწები, არ

მინდა, ჩემი მიღება-მეთქი (იმ პერიოდში მამაჩემსაც მოჰყავდა საზამთრო), მაგრამ ვინ მომიხმინა? ახალი წელი ისე არ ჩაივლიდა, რომელიმე კოლმეურნეობის თავმჯდომარე რომ არ დამდგომოდა „ფიგულით“. მოვიდოდნენ, დააპიპინებდნენ, „ბაგაჟიკს“ ახდინდნენ და იწყებდნენ: აი, ძმაო, ერთი „მეშოკი“ ლობიო, ჩვენი ხელით არი გარჩეული... აგე, ინდაური, საკუთარი ხელით გაუბუტეთ... აგე, დედლები, შოთი პურები... აგე, 20-ლიტრიანი, საკუთარი ხელით დავწურეთ... რამდენიმე გაკავდე, რამდენიმე დავემალე... ერთხელ ცდუნებას ვეღარ გაუძეულ და... ისე, მან გემრიელი კი იყო კოლმეურნეობის თავმჯდომარის ხელით გარჩეული ლობიო და გაბუტული ინდაური. ისეც რა ვუთხარი იმათ, თუ ცოცხლები არიან, რომ საკუთარი ხელით ლობიოს არჩევდნენ. ერთხელ კი ვუსაყვედურე მამაჩემს, რა გინდოდა, დავდიოდი ჩემთვის წყნარად ტაქსით-მეთქი. მან თითი საფეთქელთან მიიღო და მითხრა — ეხლა მთლად დებილი ნუ იქნები, ცოტა გამაიჩირჩნეო. არ ვიცი, გამოვიჩირჩნე თუ არა, ბატონო ბიძინა, მაგრამ იმას კი ვხვდები, რომ ვინც ატრაკებს, თუნდაც ტყუილად, ის უფრო დაფასებულია. თქვენ საპრეზიდენტო არჩევნების პირველი ტურის შემდეგ ბრძანეთ, ცოტაც მაცალეთ, ყველას და ყველაფერს

თავისი სახელი დაერქვაო. ყველას და ყველაფერს კი დაერქვა თავისი სახელი, ბევრისა ისედაც ვიცოდით, მაგრამ რა? ეს სახელდარქმეული ქაჯები ისევ თავისუფლად დანავარდობენ და მთელ ქვეყანას აწუხებენ. დიახ, ისინი 7 წლის განმავლობაში ატრაკებენ, გადასახადებს არ იხდიან, კაი მათთვისაც აკეთებენ, შავი ფულითაც იკვებებიან და არიან ყველაზე მეტად პატივდებული. ბატონო ბიძინა, მსგავსი მაგალითები ძალიან ბევრია. ახლა გიყვებით პრობლემებზე და თან მეუხერხულება, რატომ უნდა იფიქროთ ყველაფერზე, ყველა წვრილმანსა თუ მსხვილმანზე თქვენ? საქმე საქმეზე რომ მიდგება ხოლმე, ამ ქვეყანაში ყველა გენიოსია, ყველა ყველაფრის ექსპერტია. თქვენ ერთხელ ისიც მითხარით, საქართველოში საზოგადოების დიდმა ნაწილმა ანალიზის

უნარი დაკარგა და როგორმე უნდა დაუბრუნოთო. რა დაუბრუნოთ, როგორ დაუბრუნოთ? როდესაც ზრდასრულმა ადამიანმა არ იცის, რომ მანქანიდან „ბიოკის“ სროლა და კორპუსის ზედა სართულიდან ნაგავით სავსე ცელოფანის პარკის გადმოგდება არ შეიძლება, როგორ შეიძლება, მას რამე დაუბრუნოთ? 1990-იან წლებში აკაკი ბაქრაძემ თქვა, სანამ საქართველოში რამდენიმე თაობა არ მოკვდება, მანამდე არაფერი გვეშველებაო. მაშინ ასეთი გაბედული რამის თქმა დიდ რისკთან იყო დაკავშირებული, ბევრმა იუკადრისა, ბევრი აღშფოთდა კიდევ, ერთი ამბავი ატყუეს, მეც არ მომეწონა, მაგრამ დღეს უკვე ვხვდები, სიმართლე უთქვამს. სამწუხაროდ, ჩვენში არსებობს საზოგადოების ნაწილი, რომელსაც ვერაფერს შეაგნებინებ. როდესაც აკაკი ბაქრაძის ნათქვამს ვიხსენებ, არ ვგულისხმობ (არც ის გულისხმობდა), რომ ჩვენ საზოგადოების შეუგნებელი ნაწილი ან უნდა გავეფიქროთ, ან კიდევ გავრიყვოთ, უბრალოდ ყველაფერი დროზეა დამოკიდებული, დრო თავისას იზამს. თუმცა არსებობს ერთი დიდი საშიშროება — შეუგნებელი აუცილებლად გაზრდიან შეუგნებელ შვილებს. აი, აქ კი სხვა რამეა მოსაფიქრებელი.

პატივისცემით,
გელა ჯაფელიაშვილი

← 7 33.

ხედრო პოლიტიკური ალიანსის წევრი. უბლოკო სტატუსი — ეს იქნებოდა ჟანგბადი საქართველოს ეკონომიკის განვითარებისთვის და ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენის პოლიტიკური ფასის განსაზღვრისთვის. ეს ინიციატივა სხვა პოლიტიკური ძალების მიერ მხარდაუჭერელი დარჩა. დღეს, სამი წლის მერე ეს ინიციატივა „პატრიოტთა ალიანსმა“ გააფლერა. ანუ, მიუღებლობის სტატუსი, სამხედრო ბლოკზე უარის თქმა. საქართველო არ უნდა გახდეს ნატოს წევრი. ეს ქართული ინტერესია და არა რუსული, როგორც აქ, მაგანი ნათლავს. კითხვები რჩება: ადრე რატომ არ დაუჭირა ამ ინიციატივას მხარი ირმა ინაშვილია?! მაგრამ სჯობს გვიან ვიდრე არასდროს. ასეთი ინიციატივის არსებობას დიდ პოლიტიკურ შინაარსს ვანიჭებ. ასეთი აქტი განიხილება არა მხოლოდ პროქართულ ოპოზიციურ სპექტრში, არამედ მსჯელობა სხვაგანაც მიმდინარეობს. შეიქმნა უნიკალური ფორმატი ე.წ. სამკუთხედი, რომელშიც რუსული, ქართული და ამერიკული მხარე მონაწილეობს. ეს არის ფორმატი, რომელმაც უნდა უზრუნველყოს, მეცნიერულ დონეზე, საქართველოს შემდგომი განვითარებისა და სტატუსის განსაზღვრა, ვგულისხმობ, დაკარგული ტერიტორიების შემდგომ ბედს. რუსულ მხარეს წარმოადგენს პროფესორი სუსლოვი, ქართულ მხარეს — თორნიკე შარაშენიძე, ბათუ ქუთელია, გოკა სეფერთელაძე, აშშ-ს წარმომადგენს — პრეზიდენტის ადმინისტრაცია, ასევე, კონგრესიდან სათანადო პირები. მგონია, ასეთი ფორმატი ძალიან სერიოზული ნაბიჯი იქნება სამომავლოდ ოსეთთან და ახლოების გზაზე. ვგულისხმობ, ქართულ-ოსურ ურთიერთობებს — რუსეთის მიერ ცხინვალისა და სოხუმის დამოუკიდებელ რეგიონებზე აღიარების შემდგომი პერსპექტივის შეჩერების ანუ, აღიარების უკან გაწვევის პოლიტიკას. ვინაიდან, თუკი საქართველო დიდ ვერაზიულ, ევროკავშირსა და ჩრდილოატლანტიკურ კავშირის შორის მყარი ხიდის ფუნქციის მატარებელი იქნება, ამ შემთხვევაში, საქართველო შესაძლოა მიიღოს ახალი შევიცარიის კონფედერაციული მოწყობის მოდელთან დაკავშირებული წინადადება, რაც სერიოზულ პერსპექტივას გააჩენს ახალი ქართული სახელმწიფოს მშენებლობის გზაზე. ასეთი პერსპექტივის გაჩენას აშშ და რუსეთი მხარს თუ დაუჭერს, ასევე ჩინეთი, მართლაც შემოძლებელია ამიერკავკასია ძალიან ძლიერ განვითარებულ რეგიონად

საქართველო უპირველეს ყოვლისა - ჯერ ქართული სახელმწიფოს ინტერესები და შემდეგ სხვა დანარჩენი

ჩამოყალიბდეს, საქართველომ კი თავისი ისტორიული მისია დაიბრუნოს — გახდეს ფინანსური ჰაბი, ძირითადი ტვირთების გადაზიდვის ცენტრი და მთლიანად აღიდგინოს აბრეშუმის გზის სტრატეგიული ფუნქცია. მით უმეტეს, თუ საუბარი იქნება იმაზე, რომ საქართველო იქნება უბლოკო სტატუსის მატარებელი ქვეყანა და ღრმად წყლავს პორტი თუ სხვა ობიექტები არ იქნება გამოყენებული სამხედრო მიზნებისთვის, არამედ მხოლოდ სავაჭრო-ეკონომიკური ურთიერთობის გაღრმავებისთვის აღმოსავლეთსა და დასავლეთს შორის. ვფიქრობ, ამ შემთხვევაში, საქართველოს განვითარების პროცესი შეუქცევადი იქნება და იგი გახდება ყველაზე წარმატებული სახელმწიფო რეგიონის მასშტაბით. თუმცა, ეს შეთანხმების საგანია, ვინაიდან დღევანდელ თანამედროვე მსოფლიოში შეუძლებელია გეოპოლიტიკურ ცენტრთან მჭიდრო თანამშრომლობისა და ეკონომიკური ინტეგრაციის პროცესის გარეშე. ამ პერსპექტივას ვხედავ.

— რუსეთთან ურთიერთობის მოგვარების საკითხი ახსენეთ. რა კეთდება ამისთვის? ?

— ნატოს აღმოსავლეთით განვითარება რუსეთმა ძალიან მწვავე გამოწვევად მიიღო, უკრაინაში განვითარებული მოვლენები სწორედ ამის დასტურია. უკრაინის ტერიტორიული მთლიანობის საკითხი მძიმე დარტყმის ქვეშ დადგა. ეს პროცესი კიდევ უფრო გამწვავდება, თუკი უკრაინისა და რუსეთის პრეზიდენტებს შორის საერთო ენა არ გამოიძენა. ასეთ დროს მას არაფერი დარჩენია თუარა ის,

რომ ამოქმედოს თავისი სამხედრო მანქანა და მეტი სამხედრო ექსპანსიურობით გამოიჩინოს სამეზობლო პოლიტიკაში. რამ უნდა დააბალანსოს ასეთი ექსპანსიურობა თუ არა იმ პრაგმატულმა მოლაპარაკებებმა, რამაც უნდა უზრუნველყოს რუსული ინტერესების გატარება გარკვეულ რეგიონებში, მათ შორის, ახლო აღმოსავლეთში. მოგვხსენებთ, რუსეთმა ჩააბარა ტესტი იმ შესაძლებლობებზე, რომელიც საკუთარი ინტერესების დაცვას გულისხმობს შორეულ ბუფერში. მან, სირია სწორედ ასეთ ბუფერად აღიქვა და შეძლო თავისი ინტერესების დაცვა. ისლამური სახელმწიფოს წინააღმდეგ ბრძოლის საქმეში მან ძალიან მნიშვნელოვანი სამხედრო ოპერაციების ჩატარება უზრუნველყო. თუ რუსეთმა შორეულ ბუფერში ასეთი ინტერესების დაცვა შეძლო, ბუნებრივია, ახლო ბუფერში საკუთარ საზღვრებთან 800 კილომეტრიან მონაკვეთში, არცერთი ქვეყნის სასარგებლოდ, რაიმე ტიპის ინტერესს არ დათმობს. ის თვლის, რომ ამიერკავკასია არ უნდა იყოს ნატოს ბაზების რეგიონი, არამედ მისი მხრიდან კონტროლირებადი ტერიტორია. რუსეთი ახორციელებს კიდევ ცხინვალისა და სოხუმის, ასევე, სომხეთში განთავსებული სამხედრო ბაზების მეშვეობით, კონტროლს. აქედან გამომდინარე, ჩვენ, ვერ დავგლოდე ბით იმ დროს, როდესაც რუსეთმა შეიძლება დაშლა დაიწყო და კრიზისებსა და გამოწვევებს ვერ გაუძლო. რუსეთი არის აქლემი, რომელიც ისე არ დავარდება, რომ ვირის საპალნე ვერ ზიდოს. მას ყოველთვის ექნება რესურსი, რათა საკუთარი ინტერესები დაიცვას, მით უმეტეს, საკუთარ საზღვრებთან. ამით სულაც არ ვამბობ, რომ დასავლეთთან თანამშრომლობის განვითარების შესაძლებლობას უნდა გავექცეთ, პირიქით, უნდა განვაცხადოთ: საქართველო არ შეიძლება მხოლოდ ერთი პოლუსისკენ იყოს გადახრილი. აქედან გამომდინარე საქართველოს ინტერესია, პირველ რიგში, კონფლიქტში მყოფ სახელმწიფოსთან ურთიერთობების დარეგულირება.

თამარ შველიძე
555 23 2824

გზა თბილისიდან სოხუმაში, საემბროლოზა გადის!

გვესაუბრება სოხუმის სახელმწიფო უნივერსიტეტის რექტორი ბატონი ზურაბ ხონია

— ბატონო ზურაბ, თითქმის, ორი წელია სოხუმის უნივერსიტეტის რექტორის თანამდებობაზე ხართ. ამ უმაღლეს სასწავლებელს განსაკუთრებული დატვირთვა აქვს. გვითხარით, მისი მთავარი მიზანი რა არის?

— ჩვენი უნივერსიტეტის მიზანია ქართულ და ევროპულ საგანმანათლებლო სივრცეში ინტეგრირება, მაგრამ ერთი რამ უნდა ვიცოდეთ — აფხაზეთის თემის გვერდის ავლით ვერანაირი ინტეგრირება ვერ მოხდება. აღსანიშნავია, რომ უმაღლესი სასწავლებლების რექტორების დიდ ნაწილს ვიცნობ, მათთან ვმეგობრობ, თუმცა ჩვენ არცერთი უმაღლესი სასწავლებლის კონკურენტი არ ვართ. მინდა, არც მათ განგვიხილონ კონკურენტებად, რადგან ჩვენი მისიიდან გამომდინარე, თემატიკა, რაც სოხუმის უნივერსიტეტს აქვს, სხვა უმაღლესი სასწავლებლებისგან აბსოლუტურად განსხვავებულია.

— რას გულისხმობთ?

— მოგახსენებთ. როგორც იცით, ეს უნივერსიტეტი სოხუმში არსებული აფხაზეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ნაწილია. როგორი იქნება დროთა განმავლობაში თბილისში არსებული სოხუმის უნივერსიტეტი, ეს მნიშვნელოვნად დამოკიდებული იქნება იმაზე, თუ როგორ აღგვიქვამს ჩვენ აფხაზეთი, მისთვის რამდენად მიზიდველი ვიქნებით. ამ უნივერსიტეტისადმი დამოკიდებულება დღევანდელ ხელი-სუფლებასაც გათავისებულად, გააზრებული აქვს. საყურადღებოა ერთი გარემოება: სოხუმის

სახელმწიფო უნივერსიტეტისადმი დამოკიდებულება ეს გახლავთ აფხაზეთის პრობლემატიკისადმი დამოკიდებულება. უნივერსიტეტი მზად არის საკუთარ თავზე აიღოს ყველა ის მტკივნეული პრობლემატიკა, რაც აფხაზეთს, ჩვენი ქვეყნის მთლიანობას, ერთიანობას, მისი მომავლის უზრუნველყოფას, კონფლიქტის მშვიდობიანი გზით დარეგულირებას უკავშირდება. რაც ყველაზე მთავარია, მზად ვართ, აფხაზეთსა და დანარჩენ საქართველოს შორის ჩატეხილი ხიდის აღდგენის მიმართულებით ვიმუშაოთ. ანუ, ჩემი დიდი სურვილია, სოხუმის უნივერსიტეტი გახდეს ხიდი ამ ორ უნივერსიტეტს შორის, რომლებიც ერთი ფესვიდანაა წამოსული. ეს პროცესი უკვე დაწყებულია.

— ბატონო, ზურაბ, გვითხარით, მაინც სად დევს აფხაზეთის პრობლემის გასაღები?

— მოგახსენებთ. ჩვენ გეოპოლიტიკურ ცენტრად რამდენიმე სახელმწიფოს დედაქალაქს ვასახლებთ-ხოლმე. ეს არასწორი მიდგომაა. გასაღები ჩვენში, უფრო კონკრეტულად აფხაზეთში დევს. აქვე, ერთ მნიშვნელოვან რამესაც გეტყვით: გასაღები აფხაზეთში დევს, მაგრამ გზა — თბილისიდან — სოხუმამდე, სამეგრელოზე გადის. სამეგრელო მრავალი კუთხით, უმნიშვნელოვანესი რეგიონია. თუნდაც შემდეგი კუთხით მას უდიდესი როლის შესრულება შეუძლია: როგორც ზემოთ მოგახსენეთ, მინდა, აფხაზეთის უნივერსიტეტთან დაახლოების პროცესი დაიწყო. ანუ, ჩვენ აფხაზეთისკენ დავიძრაოთ ისე, რომ კერა შევიწინარჩუნოთ. აბა, დავფიქრდეთ: სად შეიძლება მაქსიმალურად ჩვენი დაახლოება, ადმინისტრაციულ საზღვრამდე ხომ. აუცილებლად მიმაჩნია საზღვართან ზუგდიდში გაჩნდეს სოხუმის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ქოლგა, რითაც ჩვენი აფხაზი ძმების ქართულ საგანმანათლებლო სივრცეში შემოყვანა გაცილებით უფრო ადვილი იქნება. აფხაზი სტუდენტის, მასწავლებლის თბილისში ინტეგრირება უფრო რთული პროცესია, ვიდრე საქართველოს იმ ნაწილთან, რომელიც მას ესაზღვრება

— სამეგრელოსთან. ასე, რომ სამეგრელოს ჩვენი ძმების აფხაზების დაბრუნებაში გადამწყვეტი როლი აქვს.

— ბატონო ზურაბ, რა სიახლეებია სოხუმის უნივერსიტეტში?

— მოგახსენებთ. როგორც იცით, გაეროს მოწონებული აქვს სამეცნიერო დიპლომატიკა. წინა შეხვედრისას „საერთო გაზეთთან“ ინტერვიუში აღვნიშნე, რომ მინდოდა ახალი მიმართულება გამეჩინა — საუნივერსიტეტო დიპლომატიკა — სამშვიდობო ენა. სხვა ალტერნატივა უბრალოდ, არ გვაქვს. როგორც მოგეხსენე-

ახალი ფორმა, დიპლომატიის ახალი სახეობა — „საუნივერსიტეტო დიპლომატიკა“. მოგახსენებთ, უფრო ზუსტად რას გულისხმობ ამ ტერმინში? — „საუნივერსიტეტო დიპლომატიკა“ ისეთ უმნიშვნელოვანეს კატეგორიებს უკავშირდება, როგორცაა „უნივერსიტეტი“ და „დიპლომატიკა“. მათი ორგანული შერწყმით სრულიად ახალი ფენომენი ყალიბდება. იგი თავის არსში მოიცავს პრობლემათა გადაჭრისა და თვითრეგულირების დღემდე ჯერ კიდევ გამოუყენებელ, აუმოქმედებელ უნიკალურ შესაძლებლობებს.

და სამოქმედო არეალის გაზრდა? გულისხმობს, ისტორიულად არსებულ — ქართულ-აფხაზური ბუნებრივი საცხოვრისის იმ სივრცეში რეინტეგრაციას, სადაც აღარ იარსებებენ დაყოფისა და დაპირისპირების ხაზები და მისი ცივილიზებული სამყაროს ნაწილად გარდაქმნას — ქართველებთან ერთად, რაც ერთიანი, ეფექტიანი და სამართლიანი სახელმწიფოს შექმნის საფუძველი იქნება. ასე, რომ „საუნივერსიტეტო დიპლომატიკის“ ეგიდით შექმნილი ფორმატი, ორი ყველაზე ახლოებული ერის წარმომადგენლებს დაგვეხმარება იმის გარკვევაში — თუ რა

ბათ, ჩვენი ქვეყანა კონფლიქტის მონაწილე სახელმწიფოა იმიტომ, რომ იგი არა ჩაკეტილი, არამედ ერთიანი კავკასიური სოციო-კულტურული სივრცის შემადგენელი ნაწილია. ამ რეგიონში უამრავი ქვეყნის ინტერესებია გადაჯაჭვული, აქ, ყველა ტიპის და სახის კონფლიქტია. უნივერსიტეტი თავისი ქვეყნის ბედის თანაზიარია. როგორც ქვეყნის ფუნქცია გადის რეგიონზე, რაც ავტომატურად საერთაშორისო ფუნქციაა, ასევე, უნივერსიტეტის საერთაშორისო ფუნქციაა რეგიონზე გადის. ამიტომაც მინდოდა არსებული შიდა და გარე რესურსების მობილიზებით უნივერსიტეტი რეგიონში სამეცნიერო კვლევით-საგანმანათლებლო ცენტრად, საუნივერსიტეტო ჰაბად მექცია. საბედნიეროდ, დღეს ჩვენ უკვე შევიშუშავთ საერთაშორისო ურთიერთობების

ერთი რამ ფაქტია: აფხაზები და ქართველები მუდამ ერთი მიწის შვილები იყვნენ და მხოლოდ ქართველია ის ერი, რომელსაც აფხაზეთში გაუცხოება არ აქვს — აფხაზეთში აფხაზები ქართველებთან ერთად ცხოვრობენ. „საუნივერსიტეტო დიპლომატიის“ ფენომენმა პასუხი უნდა გასცეს მთავარ კითხვას: სად არის ბალანსი ქართველებისა და აფხაზების ინტერესებს შორის? რამდენად არის შესაძლებელი აფხაზისთვის დღევანდელ სამოქმედო სივრცეში აფხაზური კულტურის ეროვნული იდენტობის შენარჩუნება მის მოჩვენებით დამოუკიდებლობასთან. მით უფრო, რამდენად კავშირშია პირობითი, ე.წ. დამოუკიდებლობა რეალურ თავისუფლებასთან? რამდენად არის კვდომისკენ მიდრეკილი აფხაზი ერის ერთადერთი ხსნა — სასიცოცხლო სივრცის გაფართოება

გვჭირს, რა სენით ვართ შეპყრობილი, დაავადებული? გამოსავალი არა ჩვენგან შორს — მიუწვდომელ წილში, არამედ ორმა ძმამ — ქართველმა და აფხაზმა, შუამავლების გარეშე, საკუთარი ჯანსაღი წარმოდგენებისა და რეალობის შესაბამისობაში უნდა ვეჭვობოთ.

აფხაზეთის პრობლემისადმი დამოკიდებულება — ეს არის დამოკიდებულება ერთიანი ქართული სახელმწიფოსადმი. ცხადია, უნივერსიტეტის წარმატება ქართული სახელმწიფოს წარმატება იქნება. ევროპულ არჩევანთან ერთად, რეალური, უმოკლესი გზა არის ვემსახუროთ სამშობლოს, მის ერთიანობას, დაცვათ ჩვენი — ქართველებისა და აფხაზების ეროვნული თვითმყოფადობა, იდენტობა. ეს გზა საუნივერსიტეტო დიპლომატიის პრინციპების დამკვიდრებაზე გადის. დრამა მწამს, რომ სოხუმის სახელმწიფო უნივერსიტეტი სწორედ ის კერაა, რომელიც ამთლიანებს წარსულს, აწმოსა და მომავალს. მას ესმის სამშობლოს ხმა, მასთან ვალშია და მზად არის საზოგადოების, ხელისუფლებისა და საერთაშორისო თანამეგობრობის მხრიდან კეთილი ნების გამოჩენის შემთხვევაში, აფხაზეთის უნივერსიტეტთან ერთად ისეთი მოდელის შექმნას ემსახუროს, რომელიც საყოველთაო მშვიდობას, კონფლიქტების რეგულირებას უზრუნველყოფს.

თამარ შველიძე
555 23 28 24

საპაღლობელი წერილი სულდილი და ზურბილი ზურბილღაბისადმი

ვერაფრით დავიჯერებდი თუ ოდესმე რამეს დავესესხებოდი „ნაციონალურ მოძრაობას“, მით უფრო ბილბორდს: „გამარჯვება იწყება ზუგდიდიდან“. მათ უყვილათ ენამ. მათ ლოზუნგი კი დაინახეს სწორად, ოღონდ სწორად ვერ დაინახეს ვისი იქნებოდა სინამდვილეში ეს გამარჯვება — „ქართული ოცნების“ — საქართველოსი.

ღიას, საქართველოს გამარჯვება დაიწყო ზუგდიდიდან 2019 წლის 19 მაისიდან გეგა შენგელიას, ამ დაუღლეელი ენერჯისა და ალაღმართალი ბუნების ადამიანის მერად არჩევით.

ღიას, ზუგდიდიდან დაიწო საქართველოს გამარჯვება, როცა მის ხეგზუვებში, დარჩელში, ახალკახათში, კახათსა თუ რუხში, აუტანელ ხეატში მიმოსვლისას ოფლს იწურავდნენ მხარის გუბერნატორი ალექსანდრე მოწერელია, ჯანდაცვის მინისტრი დავით სერგეენკო, მურთაზ ზურცილავა, რევაზ მოძუაშვილი, გივი ნოღია, ოთარ გაბელია, გურამ საღარაძე, გიორგი ვოლსკი, გია ჯიჭონაია, ლაშა გვასალია, რომელსაც დაშინება დაუწყეს ნაცებმა ვითომ ამომრჩეველების მოსყიდვის,

მათზე ზეწოლის ბრალდებით და მენტორულად შეახსენებდნენ სათანადო იურიდიულ მუხლებს, რომელიც საბოლოო ჯამში რვა წლის პატიმრობას გულისხმობდა (თითქოს დამნაშავეთა მხილება ელექტორატის მოქრთამვა ყოფილიყოს!!!), მაგრამ ნათქვამია: მოვიდა სეტყვა და დახვდა ქვა!

ღიას, ზუგდიდიდან დაიწყო გამარჯვება, როცა ბაკურ გულუამ 90 წლის ბერმუნა ოთარ ფაცასიასადმი მისალ-

მება საარჩევნო ტრიბუნად გამოიყენა საქართველოს ნაღები საზოგადოების წინაშე და გეგა შენგელია უაღტერნატივო მერად დაუსახა ზუგდიდს!

ღიას, საქართველოს გამარჯვება დაიწყო ზიგდიდიდან, როცა ლეგენდარულ კაკა ფვანიას როგორც იქნა ჯეროვნად მიაგო პატივი ქართულმა საზოგადოებამ, როგორც იქნა საჯაროდ გაცხადდა მის გაუგონარ თავდადებაზე — 80 კაცით სამ დღე-ღამეს რომ შეა-

ვონა ლევანდოვსკის დივიზია ენგურთან; როცა „ვეფხისტყაოსნის“ მეგრული თარგმანით აცნობდა ქართულის უცოდინარ სამეგრელოს გენიალურ რუსთაველს;

ღიას, საქართველოს გამარჯვება დაიწყო ზიგდიდიდან, როცა „ქართული ოცნების-გან“ მოსუქებული და „ქართულ ოცნებაზე“ განაწყენებული ზოგიერთი ორ ცხენზე მოჯირითე განითესა მისგან და ამ აქტის საპირწონედ მწერალ-

მა გური ოტობაიამ სიტყვიერი განცხადება აფრინა „ქართული ოცნების“ ლიდერ, ალღანხირ ირაკლი ღარიბაშვილთან შინაარსით: „მიმიღეთ პარტიის რიგით წევრად“;

ღიას, საქართველოს გამარჯვება დაიწყო ზუგდიდიდან, როცა დრომ პილიტიკურ არენაზე ამოსტყორცნა „საერთო გაზეთის“ გარშემო დარაზმულა ძელგი ინტელექტუალური ძალა, „ახალი ეროვნული მოძრაობა — ახალი საქართველოსათვის“ — ვახტანგ ხარჩილაგას, კობა არაბულის, მერაბ შათირიშვილის, ბუბა ზოტივარის, ელიზბარ ჯაველიძის, ავთანდილ არაბულის ლევან ანჯაფარიძის, ირაკლი ვაშაყვამძის, ბესო მიქავას, გური ოტობაიას და სხვა მოღვაწეთა სახით.

დაბოლოს, ღიას, საქართველოს გამარჯვება დაიწყო ზუგდიდიდან, როცა ერის უგვირგვინო მეფე — ილია ჭავჭავაძე ჩამობრძანდა საამეგრელოში და მისი უმაგალითო ერთგულებით მონუსხულმა სრულიად საქართველო იხილა ცხადლივ, დიდი საქართველო, უკვდავი საქართველო!

გური ოტობაია

„გაუპატიურებული ოფოფი“ შეიძლება „ნაცებმა“ სასიკვდილოდ დაჩინდრონ

„ნაციონალები“ ნიკა გვარამიას ღალატსა და „ქართულ ოცნებასთან“ ფარულ თანამშრომლობაში აღანაშაულაბენ

სოციალური ქსელები აფეთქდა — 18 მაისს, არჩევნების წინა ღამეს, ზუგდიდიდან გაკეთებული რეპორტაჟების სერიის შემდეგ ნიკა გვარამიას ღიად აღანაშაულაბენ „ქართულ ოცნებასთან“ ფარულ გარიგებასა და ღალატში, თუმცა ბევრს არ სჯერა ამ ვერსიის და თვლიან, რომ გვარამიამ „ნაცებს“ შეგნებულად და მიზანმიმართულად კი არ უღალატა, არამედ, უბრალოდ, გარეკა და მისი არაადეკვატური გამობტომები სწორედ ფსიქიკური პრობლემების ბრალია.

ნიკუტას, როგორც მას „მოფერებით“ შეარქვეს, კრამიტი რომ აქვს დაცურებული, ამას დიდი ხანია, ამჩნევს ქართველი საზოგადოება, თუმცა, გასაკვირია, რატომ ვერ ამჩნევდნენ ამას

„ნაციონალები“, მაგრამ „ნაციონალები“ გვარამიას გაგიჟებას როგორ შეატყობდნენ, როცა ოც წელზე მეტია, გიფი ჰეავთ ბელაღად და ამისი დანახვა და აღიარება ვერ მოახერხეს.

ნიკუტამ, თავისი ბილწსიტყვაობით, თავისი ქურური ლექსიკით, დიდი ხნის გამოუწმენდავ ჩენმას დაამსგავსა „რუსთავი-2“, მერე მის მიერვე დახვავებულ ძღ...ში ჩაჯდა და მასში ისე ჩაფლო და ჩაიძირა, ვერც კი მიხვდა, რა დაემართა.

ნიკუტას საქმე დამთავრებულია — მისი გაწმენდა და გარეცხვა შეუძლებელია და მას

მალე მოისვრიან „ნაცები“ ნახმარი პრეზერვატივივით. მაგრამ ერთ რამეზე ნამდვილად ღირს დაფიქრება — ვერაგმა და სასტიკმა „ნაცებმა“ ისე არ გააკეთონ, რომ გვარამია თვითონ „გაასუხარონ“, მერე კი ყველაფერი „ქართულ ოცნებას“ დააბრალონ.

ასე რომ, დროზე უშველვე თავს, ნიკუტ, დროზე გაიქეცი, დროზე გაფრინდი აქედან, შე გაუპატიურებულო ოფოფო, სანამ „ნაცებს“ ისე არ დაუჩინდებარ, რომ გაქცევის და გაფრენის თავი არ გქონდეს.

ღამით ქავთარია

სანდრა შურისძიებით და ქართველების მიმართ სიძულვილით შეპყრობილი, ემოციური მღვდელი, რომელსაც უნდა ვიკინიზივით შემოიხიროს ზანა რვენი ქვეყანა

შუალედური არჩევნების წინა დღეს კონფლიქტოლოგი და პიარ-ტექნოლოგი ლალი მოროშკინა „პალიტრანიუსი“-ს გადაცემა „360 გრადუსის“ სტუმარი გახლდათ, სადაც ზუგდიდის მერობის კანდიდატთან, სანდრა რულოვსთან დაკავშირებით რამდენიმე საინტერესო ინფორმაცია გაახმოვანა. მოროშკინას თქმით, სანდრამ მშვენივრად იცის, რომ არჩევნებში დამარცხებისთვის არის განწირული, თუმცა მისი მიზანი გამარჯვება კი არა, „სიტუაციის არევა“ გახლავთ. არჩევნების შედეგებზე და ქართულ პოლიტიკაში სანდრა რულოვსის როლზე „საერთო გაზეთს“ ლალი მოროშკინას ესაუბრა:

— დაეწყებ იმით, რომ არასდროს, არცერთ პოლიტიკურ ვითარებასთან მიმართებაში არ გამოიკეთებია მცდარი პროგნოზი, იმიტომ რომ ამ ქვეყანაში მუშაობის ძალიან დიდი გამოცდილება მაქვს. მუდმივად იქ ვიყავი, სადაც პოლიტიკური პროცესები დულდა. ადამიანები, ვისთან ერთადაც ვსწავლობდი და ვმეგობრობდი, შემდეგ ქვეყნის პრეზიდენტები და უმაღლესი პოლიტიკური თანამდებობის პირები გახდნენ. არაერთხელ მითქვამს, რომ ქართული მედია იქნება თუ რუსეთის

სანდრასთან მიმართებაში ძალიან ბევრ პრობლემაზე იყო საუბარი, მაგრამ ვერასდროს მივიღე პასუხი. ყველაზე მეტად სცოდავს ცესკო, რომელიც ახერხებს და არეგისტრირებს კანდიდატს, რომელსაც დევნილი ქმარი ჰყავს და მის მიმართაც არსებობს ძალიან ბევრი კითხვა.

— ბევრისთვის, მათ შორის, ნაციონალურ მოძრაობაშიც მოულოდნელი აღმოჩნდა მშვიდი და გაწონასწორებული რულოვსისგან არჩევნების შემდეგ იმ განცხადებების მოსმენა, რომლებიც

რომელიც დღეს მთელი დღე განცხადებებს აკეთებს და ემიჯნება სააკაშვილს. ანუ ერთ მხრივ, ჩვენ ვხედავთ გამარჯვებულს და ფაშისში გადასულ ბოროტებს და მეორე მხრივ ადამიანებს, რომლებიც შეცდომას მიხვდნენ და ბოროტებას გაემიჯნენ. ძალიან მნიშვნელოვანი იყო ნიკა მელიას და ოთარ კახიძის კომენტარები, რომლებიც ქვეყნის აწიოკებას და დესტაბილიზაციას გაემიჯნენ. დღეს ეს ფაქტობრივად, დაშლილი გუნდია. „ევროპული საქართველო“ ორიენტირებულია ბოდიშის მოხდაზე და შეცდომების აღიარებაზე და ცდილობს იპოვოს თავისი, შედარებით ტოლერანტული ნიშა. მეორე მხარეს კი არის სანდრას მარჯინალური ჯგუფი. არჩევნების შემდეგ „ნაციონალური მოძრაობის“ რამდენიმე ლიდერის კომენტარი ვნახე. 10 ათასი კაცია დასახვრეტი და გაიწმინდება საქართველო. ანუ ის კი არა, რომ მოიბოდიშონ, პირდაპირ კაცის კვლავ არიან ორიენტირებული. როდესაც სააკაშვილთან გამოჯვანა ვამბობ, 100%-ით ვგულისხმობ სანდრა რულოვსს, რადგან ეს ქალი არის ბევრი ცუდის შემოქმედი, რაც საქართველოში ხდებოდა.

— სავარაუდოდ, სააკაშვილის უკრაინულ გეგმებს ასრულებს არ უწერიათ... ყოფილი პრეზიდენტის პოლიტიკურ მომავალს სად ხედავთ?

— როდესაც ნაციონალური მოძრაობა ზელენსკის გამარჯვებას ზეიმობდა, მე ვწერდი, რომ ძალიან გაუცრუვდებოდათ იმედები, იმიტომ, რომ ზელენსკი ოლიგარქიული წრის წარმომადგენელი და თავად ოლიგარქია, სააკაშვილს კი ენა უსწრებს და ყველაზე თქვა,

სტუდია, სადაც პოლიტოლოგად მიწვეეს ხოლმე ყოფნა, არასდროს დავეწვრილმანდები და არასდროს გადავკვეთი წითელ ხაზებს, რომ მიხეილ სააკაშვილის ოჯახურ ურთიერთობაზე ვისაუბრო, მაგრამ ყოველთვის გავიძიებ იმას, რასაც ძალიან დიდი ხნის წინ ვამბობდი — ამ ოჯახში ყველა პროცესის ავტორი და დამგეგმავი სანდრა რულოვსი გახლავთ, ხოლო მიშა უბრალოდ, კარგი შემსრულებელია. ზუგდიდის შუალედურ არჩევნებში ყველამ დაინახა, რომ ეს მეგრულად მომღერალი, მიაშიტი, ქერა გოგონა კი არა, შურისძიებით და ქართველების მიმართ სიძულვილით შეპყრობილი მეომარი მღვდელია, რომელსაც უნდა ვიკინიზივით შემოიხიროს ტანზე ჩვენი ქვეყანა. როდესაც ჩვენ ვამბობთ, რომ ნაციონალები უნდა გასამართლდნენ, შემსრულებლებზე მეტად, შემოქმედებს ვგულისხმობთ. შემსრულებლებთან მე პირადად, ნაკლები პრობლემა მაქვს..

— „პროკურატურას რომ კარგად ემუშავა, დღეს სანდრა რულოვსს სულ სხვა ადგილას ვნახავდით“ — რას გულისხმობდით, როცა ეს თქვით?

— მე ვარ ადამიანი, რომელსაც პროკურატურამდე მივიტანე პატიმრების ჩვენებები, სადაც

ყველამ მოვისმინეთ. თვითონაც აღნიშნა, აქამდე მშვიდი ვიყავი, მაგრამ ახლა მოქმედების დროა. — მშვიდი არასოდეს ყოფილა, უბრალოდ, პროფესიონალი იყო და აქამდე კარგად ინიღბებოდა. საბოლოოდ, ყველა სპეციაგენტი კარგავს თავის ნიჭს და სანდრაც ეს დაემართა. მან თავისი ნამდვილი სახე გამოავლინა და დღეს აბსოლუტურად განიარაღებულია. მე საერთოდ ვფიქრობ, რომ მიშას თავის დროზე უნდოდა მისგან გამოჯვანა, რაც ეტყობათ კიდევაც ოჯახურ ურთიერთობებში, თუმცა გარკვეული მოვალეობების გამო უწევდა ამ კვანძს ურთიერთობის შენარჩუნება. ჩემი აზრით, მიშა რაც უფრო ადრე გაემიჯნება სანდრას, მით უფრო უკეთესი იქნება მისთვის.

— მიხეილ სააკაშვილის მსხვერპლად გამოცხადება ცოტა უცნაური ხომ არ არის?

— მიშა ანგელოზია თქო, არ ვამბობ, თუმცა ყველაფერი შედარებითი და შეფარდებითია. თუ ჩვენ ვლაპარაკობთ ბოროტებაზე, რომელიც ამ ოჯახიდან მოდიოდა, იქ სანდრა მეტი ბოროტება იყო. როგორ გგონიათ, რომელი უფრო დიდი ბოროტებაა ნაციონალური მოძრაობა თუ „გირჩი“ ან „ევროპული საქართველო“,

რომ უკრაინაში ოლიგარქიული მმართველობა დასრულდა. შესაბამისად, ამ ქვეყანაში მისი ადგილი აღარ არის. არაერთხელ მითქვამს, რომ სააკაშვილისთვის საუკეთესო გამოსავალი მონანიება და ციხეში ჩაჯდომა იყო, მაგრამ საკმაოდ მხდელი ადამიანია და ამის თავი არ აქვს. ამიტომ მან უნდა შეძლოს და განერიდოს ყველაფერს. მესმის, რომ ეს ადრენალინი, რომელიც გამოუმუშავდა, ნარკოტიკივით არის და უკვე აღარ შეუძლია, რომ „ლაივები“ არ ჩაწეროს და ყველაფერზე კომენტარი არ აკეთოს, მაგრამ ამით საკუთარ საქმეს და იმიჯს აზიანებს. მისთვის ყველაზე კარგი იქნება გაჩუმება და ანალიტიკური სტატისტიკის წერა. რეალურად, სააკაშვილი არის ძალიან საცოდავი ადამიანი მიუხედავად იმისა, რომ ძალიან მდიდარია და თავადაც ოლიგარქია. მისთვის ძნელია პრეზიდენტობიდან გადაერთოს ყოფითზე და ლექცია წაიკითხოს ან წიგნი დაწეროს, მაგრამ უნდა იპოვოს თავის თავში ძალა და ყველაფერს, მათ შორის ამ სანდრასაც დაარქვას თავისი სახელი, მაგრამ როდესაც ორი ადამიანი ერთად რაღაცა თემის შესრულებას იწყებს, როგორც დამკვეთი და შემსრულებელი, ამის დასრუ-

ლება ცოტა რთულია.. ჩვეულებრივი სასიყვარულო ისტორიები მთავრდება და ასეთი ისტორიები არა. მიშა არ არის თავის თავზე დამოკიდებული და მშვენივრად ესმის, რომ რა წუთშიც გამოვა „თამაშიდან“, იმ წუთში იქნება ლიკვიდირებული.

— ლიკვიდაციაში ფიზიკურ განადგურებას გულისხმობთ?

— რა თქმა უნდა. ის არის პოლიტიკურ თამაშში ჩართული, ჰყავს თავისი დამკვეთი და როგორც კი დაკვეთას არ შეასრულებს, მისი ლიკვიდაცია მოხდება. სხვათაშორის, თემურ ალასანიამ, რომელსაც სპეცსამსახურებში მუშაობის დიდი გამოცდილება აქვს, მშვენივრად იცის, რომ მიშა იმ დამკვეთის სამიზნეა, რომელიც კონკრეტულ ვითარებაში, რაღაცას უკვეთავს.

— თუ ამ ლოგიკას მივყვებით, გამოდის, რომ 9 წელი ქვეყანა აგეტმა მართა?

— ის, რომ სააკაშვილმა ჩვენი ენერგორესურსები რუსეთს გადასცა, ის, რომ რუსებს გაუხსნა გზა თავის დროზე, ის, რაც 2008 წელს მოხდა, არავისთვის საიდუმლო არ არის. ეს ყველაფერი რომ ამერიკის ინტერესებში ყოფილიყო, აქ დიდი ხანია, ელჩიც იქნებოდა და პროცესებიც სხვაგვარად განვითარდებოდა. ამერიკას საქართველოში არა აქვს იმხელა ინტერესი, რამხელაც რუსეთს და ეს ცხადია. თუნდაც, როცა ღრმადწვლვან პორტზე ლაპარაკი, აწვობს რუსეთს ეს პორტი იქვე ყურისძირში? არა თქმა უნდა, არა და მე საერთოდ მგონია, რომ მთელი ეს ალიაქოთი და ზუგდიდის თემა ღრმადწვლვანი პორტის თემას უკავშირდება, რომელიც რუსეთს კატეგორიულად არ უნდა. ყველაფერთან ერთად, ყარსის ხელშეკრულებას ვადა გასდის და ამ მისტერ და მისის სმიტებს ვინ როგორ გამოიყენებს არ ვიცი, ამიტომ ქვეყანა ძალიან ფრთხილად უნდა იყოს. უნდა მოხდეს გაერთიანება იმ პატრიოტი ადამიანების, რომლებსაც ეს ქვეყანა უყვართ.

ნალი მოროშკინა
571 35 36 88

ჰოლანდიის ღაბე, როგორც არაპირი იუსი, როგორც გათენდება

ჰოლანდიაში, ბოლო საპარლამენტო არჩევნები პრემიერ-მინისტრ მარკ რუტის პარტიის, „ხალხის პარტია თავისუფლებისა და დემოკრატიისთვის“ გამარჯვებით დასრულდა. ევროსკეპტიკოსი და ისლამოფობი ოპონენტები დამარცხდნენ... ჰოლანდიის არჩევნები, სადაც გირტ ვილდერსის ნაციონალისტურმა „თავისუფლების პარტიამ“ ვერ გაიმარჯვა, ევრო ცენტრისტებს ევროპის მომავლის რწმენა გაუძვარა. ანტი-ისლამისტური განწყობებით ცნობილი ვილდერსმა საარჩევნო ბრძოლა წააგო, მაგრამ ჯერ-ჯერობით არ წაუგია ომი, რომელსაც როგორც თვითონ ამბობს „ქალღმერთი და ჰომოსექსუალების მწაგვრელი კულტურის წინააღმდეგ“ მართავს. არსებობდა ვარაუდი, რომ ანტი-ისლამისტი და ევროკავშირის მოწინააღმდეგე პოპულისტური ლიდერი გირტ ვილდერსი „პარტია თავისუფლებისთვის“-დან მოიგებდა არჩევნებს, პარლამენტში ყველაზე დიდი ფრაქციის მოპოვებით. თუმცა, ეს ვარაუდი არ გამართლდა. არჩევნებამდე აქტუალური იყო კითხვა-ჰოლანდიელები ისევ ტოლერანტულები უნდა იყვნენ მათ ქვეყანაში ისლამიზმის გავრცელება-დამკვიდრების მიმართ თუ მათ უნდა

ისთვის; მიუხედავად ამისა ისინი მენტალობით, რწმენით და ცოდნით ბევრად ჩამორჩებიან ჰოლანდიურ საზოგადოებას. მათი რწმენის ნაწილია საუკუნეებიდან ჩარჩენილი ებრაელთა სიმულვილი, რაზეც მოწმობს სოციოლოგი მარკ ელჩარდოსის მიერ წარმოსმობით მაროკოელი მოსახლეობის კვლევა რომელსაც ტაბუ ადევს. ორი წლის წინ, ჰოლანდიის დემოკრატიული პარტიის მაჰმადიანმა წევრებმა ფეისბუქის მათ ოფიციალურ გვერდზე გამოაქვეყნეს ანტი-სემიტური ლოზუნგები. ისინი წერდნენ, რომ „ებრაელები ეშმაკზე უარესები არიან, რომ ჰიტლერი ებრაელი იყო. რომ ებრაელები ვილდერსს ათამაშებენ როგორც თოჯინას, რომ ებრაელებს უნდათ ჰოლანდიაში არეულობის მოწყობა. ამან დიდი აურზაური გამოიწვია ჰოლანდიაში. ზომიერი მაჰმადიანი ჰოლანდიელები კი თითქოს ემხრობიან მშვიდობიან თანაარსებობას, მაგრამ ისინიც შეიძლება აიტანოს ებრაელთა სიმულვილი. თებერვლის შუა ხანებში მაროკოელმა იმიგრანტმა ტელევიზიით დაგმო ჰოლანდიური საზოგადოების ანტი-ისლამიზმი. მან მოუწოდა ურთიერთპატივისცემისკენ და მშვიდობიანი თანაარსებობისკენ. „მი

ვიყო ტოლერანტულები, ვინც ტოლერანტულია ჩვენს მიმართ არატოლერანტულები ვინც არატოლერანტულია ჩვენს მიმართ“ ასეთ მოწოდებებს აქტიურად გამოეხმაურა საზოგადოება რომელიც დიდი ხანია ამაყობს თავისი ლიბერალიზმით, ზრუნავს თავისი მულტიკულტურალობის და ტოლერანტულობის განვითარებაზე, ჰომოსექსუალების უფლებების დაცვის, ევთანაზიის შემოღების, ჰაშიმის ლეგალიზაციის ნაირი საკითხების ავანგარდში ყოფნაზე. ფაქტია, ლიბერალური მოდელი იზარება როგორც ჩანს, შემწვანებლობა-ტოლერანტულობის ამ სამეფოსაც აქვს საზღვრები. ვილდერსის აზრს იზიარებდა ისლამიზმის გავრცელების კრიტიკოსი, მწერალი და კინემატოგრაფისტი ლეონ დე ვინტერი რომლის განცხადებით მიგრანტების მიღება არაა ევროპელი ერების მორალური ვალდებულება. ვინაიდან როდესაც პატივს ვცემთ მიგრანტების კულტურას ვხედავთ რომ იკარგება ჩვენი საკუთარი კულტურა და მეობა. „ჩნდება მაჰმადიანთა იმიგრაციის ნეგატიური აღქმა და მოსახლეობაში და განსაკუთრებით ჰოლანდიის ებრაელთა შორის ჩნდება ქვეყნის მეტისმეტად ბევრის დამშვები

სენებენ 2004 წელს თუ როგორ მოკლა წარმოსმობით მაროკოელმა ჰოლანდიელმა მუჰამედ ბუ-ეირმა ვინსენტ ვან გოგის ძმის შთამომავალი კინორეჟისორი თეო ვან გოგი. რომელიც ველოსიპედით სამსახურში მიდიოდა როცა მას მკვლელმა გულში დანა გაუყარა და ამ დანით სხეულზე დაამაგრა წერილი რომელიც მან მისწერა წარმოსმობით სომალელ ჰოლანდიელ პოლიტიკოსს და მწერალ ქალბატონს რომელიც აკრიტიკებდა მისი აზრით პრიმიტიულ ზოგ მაჰმადიანურ პრაქტიკას. ამ ქალბატონმა თეოსთან ერთად გადაიღო მოკლემეტრაჟიანი ფილმი „მორჩილება“ რომელიც გამოდა ქალთა დამცირებას მაჰმადიანურ კულტურაში და აჩვენებდა ისლამში დოგმის რანგში აყვანილ ქალთა მოძულეობას. მკვლელი, სინანულის ნაცვლად ამბობდა რომ მან მოკლა მაჰმადიანთა მტერი ებრაელების სამსახურში მღვარი ვინმე. ტერორისტი გამოდა ჰოლანდიის პოლიტიკურ ცხოვრებაში ებრაელების ბატონობას რის მაგალითადაც მოჰყავდა ამსტერდამის იმდროინდელი ებრაელი მერი „როგორ შეგიძლიათ პალესტინელთა გენოციდის მსურველი იზრაელის მხარდამჭერი პარლამენტის წევრად ყოფნა“ წერდა მკვლელი ტერორისტი დეპუტატს. თეოს ერთ-ერთი მეგობარი, ღიად ჰომოსექსუალი რომელიც ასევე აკრიტიკებდა ისლამს, ორი წლით ადრე დღისით მზისით მოკლა ვილდერსი ვილდერსის მოკლა რადიკალმა ეკოლოგმა. რომელმაც სასამართლოზე 2003 წელს განაცხადა რომ მან პიმ ფორტინი მოკლა იმიტომ რომ მას მაჰმადიანები არ გამოეყენებინა განტყვევის ვაცებად. პიმ ფორტინმა სიცოცხლის ბოლოს შექმნა პოპულისტური მოძრაობა რომელიც დამკვირვებელთა უმრავლესობამ გამოაცხადა ექსტრემისტულ მემარჯვენე მოძრაობად. თვითონ ის უარყოფდა ამას და ამბობდა რომ არის ნაციონალისტი. ის მტრულად იყო განწყობილი ისლამის და ჰოლანდიაში არაევროპული იმიგრაციის მიმართ. თავის პოზიციას ასაბუთებდა კულტურულ

ლი განსხვავებებით და იმით რომ უამრავ იმიგრანტს არ უნდა ასიმილაცია. მაგრამ მას არასოდეს უხსენებია რასობრივი კრიტიკები. მისი აფიშირებული ჰომოსექსუალობის გამო მას არ იკარებდა მრავალი პარტია. სიკვდილამდე ცოტა ხნით ადრე ინტერვიუში განაცხადა, რომ 16 მილიონი მცხოვრები ჰოლანდიისთვის საკმარისი რაოდენობაა და ყოველ წელს 40 000 მიგრანტის მიღება უნდა შეწყდეს. მისი აზრით ჰოლანდიის კონსტიტუციის მე-7 მუხლი რომელიც იძლევა სიტყვის თავისუფლების გარანტიას უფრო მნიშვნელოვანი გახლდათ ვიდრე პირველი მუხლი რომელიც უპირისპირდება დისკრიმინაციას. მაგრამ ფრთხილი ფორტინი ამბობდა, რომ არ უნდა მიიღონ იმიგრანტები ვისაც არ უნდათ ჰოლანდიურ საზოგადოებაში ინტეგრაცია, მასთან ასიმილაცია. ინტეგრირებულ-ასიმილირებული იმიგრანტების ჰოლანდიაში ყოფნა კი პრობლემა არაა. ისლამისტებისთვის ჰოლანდიელად ყოფნა ცხოვრებისეული შემთხვევითობაა. ისინი თავის თავს თვლიან მაჰმადიანთა მსოფლიო თემის წევრებად, მათ სწამთ ისლამის ღირებულებები და უნდათ შარიათის მოთხოვნების შესრულება. ამ ხალხისთვის რელიგიის კრიტიკა აკრძალულია, ენათესავება დანაშაული რომლის სასჯელია სიკვდილით დასჯა. წლების გასვლის მიუხედავად ამ მკვლელობასთან დაკავშირებული ტრავმა ისევ ტანჯავს საზოგადოებას. განჩნდა ახალი შიშებიც. მით უფრო რომ ჰოლანდიაში იზრდება მაჰმადიანთა რაოდენობა, არის ლტოლვილების კრიზისი. დასავლეთ ევროპაში ბოლო ხანს გაიზარდა მაჰმადიანური ქვეყნებიდან მომავალი იმიგრანტების ნაკადი. მრავალი მაჰმადიანი დამკვიდრდა მიმღები და მულტიკურული ქალაქის სახელის მქონე ამსტერდამში. მაგრამ პარალელურად გავრცელდა ცუდი გრძნობები უცხოელების მიმართ. ადგილობრივ მოსახლეობაში გავრცელდა ანტი-სემიტისმიც.

დაიცვან თავისი ეროვნულ-კულტურული მეობა? გირტ ვილდერსი რომელიც ყურანს ჰიტლერის წიგნ „ჩემი ბრძოლა“-ს ადარებდა და თავისი კამპანიის მთავარ თემად თავის პოზიციას მაჰმადიანთა იმიგრაციის წინააღმდეგ წარმოაჩინდა, პირობას დებდა, რომ მთავრობის თავმჯდომარედ გახდომის შემთხვევაში დახურავდა ქვეყანაში არსებულ მიზგიდებს. ის მოითხოვდა ჰოლანდიის საზღვრების დაკეტვას და სამაგალითოდ თვლიდა დიდ ბრიტანეთს. რომელსაც ევროკავშირიდან გასვლა მიგრაციის ნაკადის უკეთესად გასაკონტროლებლად სურდა. პოპულისტურმა ნიაღვარმა არ წააღწია ჰოლანდია, როგორც ამის ეშინოდა ევროპას, მაგრამ ექსტრემალურ მემარჯვენეთა პარტია. გავიდა მეორე ადგილზე მიგრანტების კრიზისი გრძელდება. გრძელდება იმიგრაციაც. იმიგრანტები ეძებენ უკეთეს ცხოვრებას და თითქოს მზად არიან ინტეგრაცი-

მინდა რომ რომ ჩემმა ოჯახმა და ყველამ ჰარმონიულად იცხოვრონ“ დაუმატა მან. მაგრამ რამოდენიმე საათის შემდეგ იგივე, სოციალისტური პარტიის ძველმა აქტივისტმა დიამეტრალურად საწინააღმდეგო რამე განაცხადა ტვიტერის საშუალებით. ერთ კომენტარში ის აცხადებდა რომ „ჰიტლერი არაფერი იყო ებრაელებთან შედარებით“ და რომ „ვილდერსი უნდა დაამთავროს ის, რაც ჰიტლერმა დაიწყო 60 წლის წინ“. სხვა პოსტში ის მოუწოდებდა ისრაელელი ებრაელების მასობრივი მკვლელობისკენ... ვილდერსმა ტელეინტერვიუში განაცხადა, რომ ისლამისტური იდეოლოგია ნაციზმზე უფრო საშიშია და მაროკოელები ნადირელები არიან. „ყველა მაროკოელი არაა ნადირალი მაგრამ ბევრი ნადირალია მაროკოელებს შორის და ჩვენს ქუჩებში მეფობს დაუცველობის განცდა, ეს უნდა შეიცვალოს, ჰოლანდია ისევ უნდა გახდეს ჩვენი ქვეყანა.

მიგრაციული პოლიტიკის კრიტიკოსები“. როგორც ირკვევა, ამსტერდამის ძირძველი მაცხოვრებლებისთვის მიუღებელია ქალაქის ცენტრში სამეფო სასახლის წინ სახელგანთქმულ მოედანზე სალოცავად შეკრებილი თურქი მაჰმადიანების ზილვა ასევე, დროშების და თურქეთის პრეზიდენტის პორტრეტების ფრიალი. ხმამაღალი შემახილები და ისტორიული ადგილის თურქული ნაციონალიზმის ტრიბუნად გადაკეთება საიდანაც აკრიტიკებენ ქურთების მოთხოვნათა მხარდამჭერ დასავლეთის ქვეყნებს. ამ ბრბოს პირისპირ თავის ადგილს ვერ პოულობენ ჰოლანდიელი ხელოვანები რომლებიც ართობენ ხოლმე მოსიერ-ნებებს და ტურისტებს. ძირძველ ჰოლანდიელებს და განსაკუთრებით მაჰმადიანური ქვეყნებიდან გამოსულ იმიგრანტებს შორის არსებული უფსკრული იზრდება. ყველამ იცის რომ შეიძლება დაიღვაროს სისხლი. ზმირად ის-

ქეთევან ზარნაძე
599 52 60 30

(გაბრძნობა იქნება)

ახლო აღმოსავლეთის, კერძოდ სპარსეთის ყურის რეგიონი დენთის კასრს დაემსგავსა, რომლის გარშემოც ნაპერწკლებია და როდის იფეთქებს, არავინ უწყის. მიზეზი არახალია — ირანის ბირთვული არსენალი. ჯერ კიდევ შარშან, ამერიკის შეერთებული შტატების ირანის ბირთვული შეიარაღების ხელშეკრულებიდან ცალმხრივად გასვლამ პოლიტიკოსების შემოთება გამოიწვია. მათი აზრით, აუცილებელი იყო მოლაპარაკების განახლება და აღნიშნული ხელშეკრულების განახლება, რაც რეგიონში სტაბილურობის გარანტი იქნებოდა. თუმცა, აშშ-ის მხარემ ექსპერტების მოსაზრება არ გაითვალისწინა და ბოლო ერთი წელია, ირანის მიმართ მხოლოდ სანქციებს ამკაცრებს.

უკეთესი მომავლის იმედით დაღლილმა ირანის ხელისუფლებამ ორი კვირის წინ ევროპის ქვეყნებს მიმართა, რათა ორ თვეში დაეფიქსირებინათ თავიანთი პოზიცია ბირთვული შეიარაღების ხელშეკრულებაზე. თუმცა, ევროპის ქვეყნებს

დანეთიდან და ერაყიდან ჯარების გაყვანაც დააანონსა, მაგრამ ახლო აღმოსავლეთისკენ დამატებით 120 ათასი სამხედრო მოსამსახურე გადაისროლა. ექსპერტების ნაწილი ვარაუდობს, რომ დონალდ ტრამპი ცდილობს, ასეთი ზეწოლით თავის პირობებზე მოლაპარაკების მაგიდასთან დასვას ირანის მხარე. მისივე მტკიცებით, აშშ შეძლებს ირანთან ომის თავიდან აცილებას. ირანის სულიერი ლიდერი აშშ-ის მხარესთან მოლაპარაკებას შხამს ადარებს, ხოლო ხელისუფლების განცხადებით, შხად არიან, მოიგერიონ ნებისმიერი შეტევა და სათანადო პასუხიც გასცენ აგრესორებს. სამხედრო ექსპერტების მოსაზრებით, შესაძლოა, ტრამპმა არ დაიწყო სამხედრო ოპერაცია, მაგრამ რეგიონში პანიკა უკვე გამოიწვია მისმა რიტორიკამ.

მსოფლიო დანთის კასრზე

საკუთარი პრობლემები მრავლად აქვთ. ამიტომ ირანის ხელისუფლება დათქმული ვადის გასვლას არ დაელოდა. გასულ კვირას ირანის პრეზიდენტმა ჰასან როუჰანიმ ოფიციალურად განაცხადა, რომ იწყებს ურანის გამდიდრებაზე მუშაობის განახლებას. უფრო მეტიც, არ გამორიცხავს ბირთვული იარაღის შექმნასაც.

საპასუხოდ, აშშ-მა სპარსეთის ყურეში 7 სამხედრო გემი, მათ შორის ავიამზიდი, ბალისტიკური რაკეტებით აღჭურვილი ხომალდები გააგზავნა. მათი შეიარაღების დეტალურ აღწერას ახლა არ შეუდგებათ, სამხედრო ექსპერტების განცხადებით, შეიდეგ გემი საკმაოდ მძიმე და მძლავრი შეიარაღებით არიან აღჭურვილები; აშშ-ის ფლოტილიას ერთი ესპანური ფრეგატაც შეუერთდა. საუდის არაბეთის განცხადებით, რეგიონში სამხედრო მოქმედებების დაწყება არ სურთ. ექსპერტების განცხადებით, რეგიონში გავლენის მოსაპოვებლად საუდის არაბეთი საამოვნებით ჩაერევა სამხედრო კონფლიქტში, რითიც ეცდება ისრაელის დასუსტებას.

დონალდ ტრამპის გაპრეზიდენტებისთანავე პოლიტოლოგები აღნიშნავენ, რომ მისი მოქმედების განჭვრეტა შეუძლებელია. მიუხედავად ამისა, გაოცება გამოიწვია სპარსეთის ყურეში სამხედრო ფლოტის გაგზავნამ. ერთის მხრივ, ტრამპი ომების წინააღმდეგია, ავ-

ახლო აღმოსავლეთში სავარაუდო სამხედრო ოპერაციის დაწყების გარდა, უკვე აგორებული სავაჭრო ომი ჩინეთთან ახალ ფაზაში გადავიდა. როგორც ცნობილია, აშშ-ის მთავარ მოწინააღმდეგედ ტრამპი სწორედ ჩინეთს მიიჩნევს. გასულ კვირას დონალდ ტრამპმა აშშ-ში საგანგებო მდგომარეობა გამოაცხადა, ქვეყნის საინფორმაციო ტექნოლოგიებს საფრთხე ემუქრებაო. ამიტომაც აკრძალა აშშ-ში „ჰუავეის“, მსოფლიოს ერთ-ერთი უმსხვილესი ტელეკომუნიკაციების მწარმოებელი ჩინური კორპორაციის პროდუქციის გაყიდვა. სწორედ ამ კორპორაციის პირში უახლესი 5G სმარტფონების შექმნა-წარმოება. ტრამპი მოკავშირე ქვეყნებს მოუწოდებს, მათაც შეწყვიტონ თანამშრომლობა „ჰუავეისთან“, მაგრამ ევროკავშირი და კანადა არ აპირებენ აშშ-ისთვის მხარის აბმას, რადგან ჩინური პროდუქცია გაცილებით იაფია.

„ჰუავეის“ გარდა, სხვა უამრავი ჩინური პროდუქცია აკრძალულია აშშ-ში. მიუხედავად ამისა, ჩინელები ცდილობენ, გააგრძელონ მოლაპარაკება და მიაღწიონ ურთიერთშეთანხმებას, მხოლოდ თავიანთი პირობებით, რაც აშშ-ს არ აწყობს. „ჩვენს განდგურებას ვერაფერს შეძლებს“, — აცხადებენ ჩინელები. ექსპერტების განცხადებით, დონალდ ტრამპმა სავაჭრო ომით ერთნაირად საზიანო დარტყმა მიაყენა ექსპორტიორებსაც და იმ-

თუმცა, აქვე სათქმელია, რომ მას საკმაოდ მძიმე შემკვიდრება ერგო — დანაწევრებული ქვეყანა, თითქმის განადგურებული ეკონომიკა, შიდა და საგარეო კოლოსალური ვალები. ზელენსკიმ ერთ-ერთ პირველ საკითხად დონბასის რეგიონში ცეცხლის შეწყვეტა დაასახელა. საინტერესო იყო მომავალი ჩინოვნიკებისადმი ზელენსკის მიმართვა: „...არ მინდა, კაბინეტებში ჩემი პორტრეტები ჩამოკიდდეთ. ამის ნაცვლად თქვენი შვილების ფოტოები იქონიეთ და ნებისმიერი საკითხის გადაწყვეტის წინ მათ შეხედეთ“. როგორც უკრაინელი ექსპერტები საუბრობენ, შესაძლოა, კორუფციის თუ სხვადასხვა მძიმე ბრალდებებით, ყოფილ ჩინოვნიკებზე, მათ შორის, უკვე ყოფილ პრეზიდენტ პეტრო პოროშენკოზეც აღიძრას სისხლის სამართლის საქმეები. აღსანიშნავია, რომ ზელენსკის ინაუგურაციას საქართველოს პრეზიდენტი, ქალბატონი სალომე ზურაბიშვილი ესწრებოდა.

სპექტროკურორ მიუღერის დასკვნის გამოქვეყნების შემდეგ, რომელიც აშშ-ის საპრეზიდენტო არჩევნებში რუსეთის კვალს თურმე ამაოდ ეძებდა, პრეზიდენტი დონალდ ტრამპი თავის რუს კოლეგას ვლადიმირ პუტინს ტელეფონით დაუკავშირდა. რაზე ისაუბრეს, თავისთავად, უცნობია. ორი კვირის წინ აშშ-ის სახელმწიფო მდივანმა მაიკლ პომპეომ რუს კოლეგას სერგეი ლავროვს პირისპირ შეხვედრა სთხოვა. საინტერესოა, რომ პომპეო-ლავროვი ერთმანეთს პირისპირ ბოლოს შარშან შეხვედნენ. ვიზიტი თავდაპირველად მოს-

კოვში დაიგეგმა, მაგრამ პომპეო ბრიუსელში გაემგზავრა. როგორც გაირკვა, ირანის საკითხზე კონსულტაციებისთვის. ევროპელებმა პირდაპირ განუცხადეს პომპეოს, რომ ბირთვული ხელშეკრულების და პრობლემის მშვიდობიანად დარეგულირების ალტერნატივას ვერ ხედავენ.

ბრიუსელიდან პომპეო სოჭში ჩავიდა ლავროვთან შესახვედრად. ვიზიტი, მართალია, ოფიციალური არ იყო, მაგრამ ორი დიპლომატის შეხვედრა 3 საათი გაგრძელდა. ბრიფინგზე პომპეომ განაცხადა, რომ დონალდ ტრამპი რუსეთთან ურთიერთობის გასაუმჯობესებლად არის განწყობილი. ერთ-ერთმა შურნალისტმა უკრაინის პრობლემებზე დაუსვა შეკითხვა, მაგრამ გაირკვა, რომ ამ საკითხზე დიპლომატებს საერთოდ არც უსაუბრიათ. ირანის თემა თურმე განიხილეს, მაგრამ კონკრეტულად რა საკითხებზე ილაპარაკეს, არაფერი უთქვამთ. თუმცა, ექსპერტები ვარაუდობენ, რუსეთი ირანთან ურთიერთობას არ გაიფუტებს.

„ბებერი ქალბატონის“ კონტინენტზე ევროსაპარლამენტო არჩევნებისთვის ემზადებიან, რომელიც ამ კვირაში გაიმართება. ექსპერტების ვარაუდით, შესაძლოა, ევროპარლამენტი დღევანდელთან შედარებით სრულიად განსხვავებული პარტიებით დაკომპლექტდეს, რაც ევროკავშირშიც გამოიწვევს ცვლილებებს. ამასობაში კი ევროსაბჭომ რუსეთს ალუდგინა წევრობა. ექსპერტების წინააღმდეგ ხმა მხოლოდ ბალტიისპირეთის ქვეყნებმა და საქართველომ მისცეს. ბალტიისპირელები, ჩვენგან განსხვავებით, ნატოს და ევროკავშირის წევრები არიან. აქ საინტერესოა, რატომ ქმნიან ხელისუფლებამ პრობლემას ჩვენი პოლიტიკოსები თუ დიპლომატები იქ, სადაც შეიძლება თავის არიდება? ან რატომ მივრბივართ ელმავლის წინ? ნუთუ არ შეიძლება დინჯად, მოთმინებით დაველოდოთ საერთაშორისო მოვლენების განვითარებას? ალბათ, ყველას გვმართებს ამ საკითხებზე დაფიქრება.

ბია ბურღული
551 71 27 07

როდის გაიქცევათ სახარტიველი მისავე მსოფლიო ჩხუბს?

ჩვენ, ქართველებს ისღა დაგვრჩენია, მესამე მსოფლიო ჩხუბი ოფიციალურად გამოვაცხადოთ. რატომ ჩხუბი, და არა ომი? იმიტომ, რომ ომის თავი არ გვაქვს – ბირთვული იარაღი არ გავაჩნია, ხმლებით და შუბებით ბრძოლა მოდაში აღარ არის. ეგეც რომ არ იყოს, გიორგი სააკაძე მოკლეს, ერეკლე მეორე რუსეთში გადასახლეს, დავით აღმაშენებელი აღარ არის, ვახტანგ გორგასალი ილიაში დაჭრეს და გარდაიცვალა. განა დარჩა ვინმე, ხელში მშვილდი აიღოს და მტერს ისრები დაუშინოს?!

სხვათა შორის, როგორც ბები-აჩემი თებრო მეუბნებოდა ხშირად, იმედი ბოლოს კედება. ბუნებრივია, ამნაირი აზრები კი მაწუხებს, მაგრამ ჩემს იმედს სულ ბოლომდე არ გასძვრობია – სადღაც გულის კუნჭულში ის ჯერ კიდევ ძალუძარ ჭიატებს და ჩამახის, ამ ქვეყანაში მშვილდის მსროლელნი არ გადაშენებულანო, უბრალოდ გარემო პირობები არ აქვთო, ისინი კომპიუტერებთან სხედან და გამწარებულნი კლავიატურებს აკაკუნებენო... აი, თუ ადგნენო,

მიუხედავად ჩემი ეჭვებისა, მიუხედავად ჩემი ხორკლიანი აზრებისა, ჩვენ, ქართველებს მაინც ისღა დაგვრჩენია, მესამე მსოფლიო ომი კი არა... მესამე მსოფლიო ჩხუბი ოფიციალურად გამოვაცხადოთ. ვიცი, ეხლა უნებლიედ გაგიჩნდებათ შეკითხვა: რა მიზეზით? ჰმ... ჯერ ერთი, მიზეზს რა დალევს და მეორეც – საამისოდ უამრავი რეალური მიზეზი გავაჩნია. მაშ, ასე, ჩვენ ჩხუბს ვუცხადებთ თითქმის მთელ მსოფლიოს შემდეგი გარემოებების გამო:

რუსეთს – იმიტომ, რომ ოკუპანტია, ტერიტორიები აგვანია, 218 წელიწადია გვაწვავს!

თურქეთს – იმიტომ, რომ ოკუპანტია, ტერიტორიები აგვანია და პერიოდულად იძახის, საქართველო ჩემია!

ირანს – იმიტომ, რომ მაგასაც ოკუპანტობაზე უჭირავს თვალი და პერიოდულად იძახის, საქართველო ჩემი იყო!

აზერბაიჯანს – იმიტომ, რომ ეგეც ოკუპანტია, ჩვენი ტერიტორიები წაიღო და ახლა გარეჯის დათრევა უნდა!

სომხეთს – იმიტომ, რომ ეგეც

რომ პლენანოვს გვახევენ!

საბერძნეთს – იმიტომ, რომ მაგათი მოხუცები ჩვენი შესანახები არიან და ჩვენს ქალებს აწვალენ!

უკრაინას – იმიტომ, რომ ჩვენზე უარესები გამოდგნენ!

პოლანდიას – იმიტომ, რომ ჩვენს ყოფილ პრეზიდენტს სიდერი აწვალეს და ზომებს არ იღებენ, დააქლია ახელა კაცი!

ვენესუელას, ნიკარაგუას და ნაურუს – იმიტომ, რომ დამოუკიდებელ სახელმწიფოებად აღიარეს აფხაზეთი და სამაჩაბლო!

ინდოეთს – იმიტომ, რომ ალაზნის ველზე მიწები იყიდეს და ოკუპანტობის ფარგლებში ქერი, ხორბალი თუ ბოსტნეული მოჰყავთ.

ისე იქცევიან, გეგონება საკუთარ სახლში არიან!

ისრაელს – იმიტომ, რომ საუკუნეების განმავლობაში ვინახეთ და ახლა ქართველებს საზღვრიდან პანჩურებით ჰყრიან, თავიანთ ქვეყანაში არ უშვებენ. ისე იქცევიან, გეგონება ჩვენი ვალი არ ჰქონდეთ!

ავღანეთს – იმიტომ, რომ საბჭოთა პერიოდში უამრავი ქართველი ჯარისკაცის სიცოცხლე

თუ აიშვესო, მერე ნახავთ ისრების წვიმასო!

იცით, განა მე ომისა მეშინია?.. არა, არც ყუმბარებისა მეშინია, არც ავტომატების კაკანისა, არც ზარბაზნების გრიალისა, არაც ბომბდამშენებისა, არც ისრების წვიმისა, მე მხოლოდ იმაზე ვფიქრობ, სამშობლოს დასაცავად რომ წავალთ, ფრონტიდან იმდენი ლაივ-ჩასრთვები და სელფაობები იქნება, წავაგებთ, ომისთვის ვის ეცლება? მერე კიდევ... ვიცი, დაყრით ამ ტელეფონებს და გაპქუსლავთ წითელი ხიდისკენ. კაი, ბატონებო, მოკრეფავ, ტომარაში ჩავყრი, არ დაგეკარგებათ, მაგრამ სათითაოდ სად უნდა გდიოთ? თუ მომაკითხავთ, „პაჟალუსტა“... თუმცა, ეხლავე გაფრთხილებთ, არ დაიწყეთ, ყველას „აიფონ 9“-ები გვქონდაო.

პოტენციური ოკუპანტია, სამცხე-ჯავახეთზე უჭირავს თვალი!

აშუშუს – იმიტომ, რომ ეგეც თავისებურად ოკუპანტია, ჩვენი გაბილარასტება უნდა, ანუ სხვანაირად გვიპყრობს!

საფრანგეთს – იმიტომ, რომ ხან ავტობუსებს წვავენ, ხან კიდევ ღვთისმშობლის ტაძარს, ხშირად გვატირებენ!

იტალიას – იმიტომ, რომ ქართველებს ხშირად იჭერენ, გვანერვიულებენ!

გერმანიას – იმიტომ, რომ ჩვენი პაპები და ბებიები დახოცეს!

ესპანეთს – იმიტომ, რომ ეგეც ოკუპანტია, უხსოვარ დროში ბასკეთი აგვანია!

ჩინეთს – იმიტომ, რომ ეგეც ოკუპანტია, მცოცავი გრაფიკით გვიპყრობს!

არაბულ სამყაროს – იმიტომ,

შეიწირეს. გარდა ამისა, გიორგი სააკაძეს იქ რაღაც საკითხები დარჩა მოუგვარებელი და ჩვენ აუცილებლად უნდა მოვიკითხოთ!

ნეტავ ვინმე ხომ არ გამოძნა? პაკისტანი, კვიპროსი და ვინიტუ ინჩუჩუნას ტომები არ მაინტერესებს – მას შემდეგ, რაც ყველა ზემოთ ჩამოთვლილთან გავასწორებთ ანგარიშს, ეგენი ხელეუბნეულნი დაგვინებდებიან!

კი, მაგრამ როგორ გავასწოროთ ანგარიში, რა ძალებით? ჩვენ, როგორც უკვე გითხარით, არც ბირთვული იარაღი გავაჩნია, არც საჰაერო ისკადრილია, არც საზღვაო ფლოტი. ერთადერთი, რაც ჩვენს ხელთაა (და მგონი ამის წართმევასაც ცდილობენ), ეს არის ცხელი გული. აი, სწორედ ამ ცხელი გულის წყალობით უნდა დავამარცხოთ ყველა გადამთიელი

ოკუპანტი და ამოვარტყათ საკადრისი პანჩური!

ღიახაც... კინაღამ დამავიწყდა, ჩვენ ჩხუბი უნდა გამოვუცხადოთ საბჭოთა კავშირს. ჰმ... დაინგრაო, გვატყუებენ ზიგიერთნი და თვითონ ისევ საბჭოთა წესებით ცხოვრობენ, ანუ ბევრი ჩვენ და ცოტა თქვენო. ჰოოო... აი, მივაღვივებთ კიდევ ერთ საშიშ მტერს, მასონთა ურდოს, რომელიც ძალუძარ მოსდგომია ჩვენი ქვეყნის საზღვრებს და გადავლავლებს გვიპირებს. მასონთა ურდო ცდილობს, ჯერ ქართველობა წაგვართვას, შემდეგ კი საერთოდ გაგვანადგუროს. ჩვენ არ დაენებდებით, თუ საჭირო იქნება და როგორც ჩანს, საჭიროა, იქით გავანადგურებთ ყველას. მწვადი არაო, პაპიროსი არაო, ხინკალს 19-ის ნაცვლად 5 ნაოჭი უნდა ჰქონდესო, წითელზე არ გადახვიდეთო... რას ჰქვია, არ გადახვიდეთ, აბა, მწვანეზე ხომ ყველა გადავა?!

უკვე გითხარით, ჩვენ ბირთვული იარაღი არ გავაჩნია, რომ დედამიწა ერთ საათში გავხლიჩოთ შუაზე. ეს არის ძალიან ცუდი. სხვათა შორის, როცა მიხეილ სააკაშვილი პრეზიდენტი გახდა, როცა გენიოსი „ნაცები“ ხელისუფლებაში მოვიდნენ, მაშინ გარკვეულ წრეში წამოჭრილა იგივე საკითხი. ვანო მერაბიშვილს უთქვამს, პატივს კი გვცემენ როგორც ახალგაზრდა რეფორმატორებს, პირშიც გვიცინიან, მაგრამ ვატყობ, ჩვენი არ ეშინიათ, რა-ღაცნაირად ანგარიშს არ გვიწევენ, რაღაც ისეთი უნდა გავაკეთოთ, რომ ცოტა მორიდება მაინც ჰქონდეთო. სააკაშვილს უთქვამს, მე მაქვს ერთი კაი იდეა, მოდიო, სასტუმრო „აჭარა“ დავანგრიოთ და მის ადგილზე ისეთი ტრიუმფალური თალი ავაშენოთ, მთელი მსოფლიო გადაიხიოსო. ირაკლი ოქრუაშვილი შეწინააღმდეგებია, თალი არა, შაშა და კოლა, აქმერიკელებს იარაღი ვთხოვოთ და რუსებს დავცხოვოთ. არაო, გამოუთქვამს აზრი ისევ მერაბიშვილს, ატომური ბომბი ვიყიდოთ და ეგ იქნება, ყველას შეეშინდებაო. ერთი ყველაზე ჭკვიანი გამომდგარა, მგონი კახა ლომიაა, კი შეეშინდებათ, მაგრამ ამერიკელები მაინც ოღრაშები არიან, სანქციებს დაგვიწესებენ, ნახეთ, ირანი რა დღეში ჰყავთ და სადამ ჰუსეინს კიდევ რას

უპირებენო. კაი, მაშინ ამერიკელებს ნუ გავაბრაზებთ, სხვა რამე მოვიფიქროთო, ხელი ჩაუქნევია სააკაშვილს. მოიფიქრეს, დიდძალი იარაღი იყიდეს, ავტომატები და პაერსაწინააღმდეგოები, დასხდნენ, დაადგინეს, ახლა კი უძლეველნი ვართ, შეგვიძლია რუსეთს გაუტრაკოთო. გაუტრაკეს. იმათ კიდევ, იმ რუსებმა ყველაფერი წართვეს, ავტომატები და პაერსაწინააღმდეგოები მოხიკეს, „გრუზავიკზე“ შეყარეს და წაიღეს. ამით ამერიკელებს აცნობეს, რუსებმა ასე და ასე გვიყვესო. ამერიკელები აღშფოთდნენ, მაგრამ შენიშნეს რა ამით მიერ გავხანაილ წერილზე ცრემლების კვალი, ანუ ლაქები, უზარმაზარი გემი ჰამპერსებით დატვირთეს და გამოაგზავნეს. სხვათა შორის, 2008 წლის აგვისტომდე სამი თვით ადრე შოთა მალაშხიას დაუურეკე, რუსეთთან თითქოს სიტუაცია იძაბება და რას ფიქრობთ-მეთქი? მალაშხიას აზრები საერთოდ არ მაინტერესებდა, მაგრამ რედაქციაში დამავალეს. ჰოდა, შოთამ, რომელიც მაშინ „ნაცების“ ერთ-ერთი ლიდერი იყო, ეგეთი რაღაცა მომიხია: ჩვენაო, დღეს უკვე ისეთი შეიარაღება გვაქვს, თავისუფლად შეგვიძლია, კრემლის თავზე საქართველოს დროშა ავაფრიალოთო. მაიცა, ბატონო შოთავ, მეკაიფებით-მეთქი? არაო, როგორ გეკადრებათო, ამას სრული პასუხისმგებლობით ვაცხადებო. დანარჩენი იცით.

ამას წინებზე გამოაცხადეს, მალე მარსზე ტურისტული მოგზაურობა იქნება შესაძლებელიო. ცოტა ძვირი კი ჯდება, მაგრამ ქართველები რამეს მოვიფიქრებთ, წავიდეთ მარსზე და უკან აღარ დავბრუნდეთ. ისე, ჩვენი ბედი რომ ვიცი, იქაც გამოჩნდებიან ოკუპანტები.

P.S. ალბათ, ხედებით, მეგობრებო, რომ ვხუმრობ, მაგრამ ნათქვამია, ისეთ ხუმრობას რა ვუთხარი, ცოტაოდენი სიმართლე არ ერიოსო. ჰოდა, ჩემ ხუმრობაშიც ურევია ბევრი სიმართლე. გადახედეთ ქართულ მედიას, გადახედეთ სოციალურ ქსელებს და ამაში უთუოდ დარწმუნდებით.

გილა ზედელაშვილი
555 48 48 61

საქმის კასი

ოთარ ფაცაცია – 90

წამოჭრიდა ხოლმე, რომ დარგის საკავშირო მინისტრები ზუგდიდ-ქალაქში ჩამოყვანა. ჩამოვიდოდნენ ისინი და კომბინატის მესვეურები ჯერ დადიანების მუზეუმის სა-სუცხოო ექსპონატებს გააცნობდა, შემდეგ კომბინატისკენ გაუძღვებოდა და ბიჭვებით გამაგრებულ შენობაში შეიყვანდა, სადაც თვითმოქმედი კოლექტორის თაბრუდამხვევი ცვაკები ყველაფერს აზანზარებდა.

— არიქა, ჭერი თავზე არ დაგვექცეს, რამდენი მანეთია საჭირო, რომ გამართული შენობა გქონდეთო, — იტყოდა შეშინებული მინისტრი და თავზე ხელებშემოწყობილი გამორბოდა აფამფალებული შენობიდან. გაივლიდა რამდენიმე წელიწადი და იმ ადგილას მიმზიდველი კორპუსები ჩამსწკრივდებოდა მიყოლებით ბატონი ოთარის ინიციატივით

მაგრამ ბატონი ოთარი პრაგმატული აზროვნების პიროვნება გახლდათ. მთელი სამი თვით გადაიკარგა მოსკოვში. და აი, სამთვიანი დაუღალავი მიმოსვლის თავზე განაცხადზე თვით კოსიგინის რეზოლუციაც დაფიქსირდა — გამონაკლისის სახით ზუგდიდელისთვის დაუშვეს კულტურის სასახლის მშენებლობის უფლება აშენება!

28 წლის განმავლობაში კომბინატი მთლიანად გადაიარაღდა ფრანგული, გერმანული და იაპონური მანქანა-დანადგარებით — წარმოება, რომლის მშრომელებს უბრალო სასმელი წყალი არ გააჩნდათ, უმოკლეს დროში საუცხოო საცხოვრებელი პირობები შეექმნათ, ყველა მათგანი დაკმაყოფილდა საცხოვრებელი ფართით, აშენდა მათთვის საავადმყოფო, დიაგნოსტიკური

რაზული ჰქონდა მოეპოო ზღვარი კომბინატსა და ზუგდიდს შორის და ეს ფაქტობრივად განაზოციე-ლა კიდევც. ნიშანდობლივია, ისიც, რომ თანამშრომლებისთვის უზრუნველყოფილი იყო „შვედური მაგილით“ კომბინატის მუშათა სასადილო; კომბინატის კომერციულ მალაზიებს არ აკლდა საკუთარი წარმოების კამეჩის მაწონი, ყველი, ხოლ-ბოსტნეული, საქონლისა და ღორის ხორცი; წარმატებით ფუნქციონირებდა მათი ოჯახებისთვის ჯანმრთელობის გაჯანსაღების კერა და შედგა მათი დასასვენებელი სახლები ანაკლიაში; 1976 წლიდან კომბინატისთვის ერთი ძირი ხე არ მოჭრილა სვანეთში — შორეული ტიპიდან მოდიოდა ნედლეული, ჯერ ხე-ტყის, შემდეგ — ცელულოზას სახით!..

გაშენდა პირი ანაკლიაში, რომელმაც შემდგომში საფუძველი ჩაუყარა პორტის მშენებლობას მის ტერიტორიაზე.

არის უფრო მიუდგომელი სიმაღლეები, მაგალითად — კულტურის სახლის დაფინანსებას რომ ახლავს კომბინატის ტერიტორიაზე. ნიკიტა ზრუშოვის დროს საკავშირო „ცეკ“-ის პოლიტიბუროს დადგენილებით კატეგორიულად აიკრძალა კულტურულ-საგანმანათლებლო დაწესებულებების მშენებლობა. ამ ვითარებაში მის განხორციელებასზე ფიქრი ყოვლად უტოპიური იყო.

ცენტრი, საბავშვო ბაგა-ბაღები, ფეხნებელი სასტუმროები, საცურაო აუზი, ფეხბურთის სტადიონი, კულტურის სასახლე...

ამას დაემატა საცდელად გადმოცემული, ყველაზე ჩამორჩენილი სოფელ ერგეტის არნახული გარდაქმნა: ორნახევარ ჰექტარზე გაშენდა სასათბურე მეურნეობა; მოეწყო მეღორეობის ფერმა; აღიმართა კაპიტალური შენობა 50 სული მქველი კამეჩისთვის; მოასფალტდა 15 კილომეტრამდე სამანქანო გზა; აშენდა სკოლა, საბავშვო ბაღი; ბატონ ოთარს განზ-

განსაკუთრებულ ორგანიზაციულ ნიჭიერებას გამოავლენს იგი სოხუმის დაცემის დღეებში. დილიდან საღამომდე მათ გვერდით ტრიალებს, მათი გამოკვებისთვის და დაბინავებისთვის ზრუნავს!..

ჯილდოებს რა გამოუღვებს ამ მართლაც ძალიან ძველ პიროვნებას! თავის დროზე მიღებული ჰქონდა ლენინის, შრომის წითელი დროშის, საპატრიარქოს წმინდა გიორგის სახელობის ორდენები... აგერ, ახლანახან, ვახტანგ გორგასლის პირველი ხარისხის ორდენითაც დაუჯილდოვებიათ.

ბატონი ოთარი იყო საბჭოთა კავშირის ბოლო მოწვევის დეპუტატი, ხოლო 1995–1999 წლებში — საქართველოს პარლამენტის მეოთხე მოწვევის წევრია, აფხაზეთის ლტოლვილთა კომისიის თავმჯდომარე.

ჯანის სიმრთელე გვისურვებია, ბატონო ოთარ, თქვენ იგავში უწვდომელი ღმერთი იყავით მუდამ და დარჩით ასეთი; ყველა სიმაღლე დაგიპყრიათ.

ერთს გისურვებთ, ყველაზე სასურველი — სამშობლოს დღევანდელ მდგომარეობას და მამულის უკვდავებას, რომლისთვისაც იღვწოდით და იბრძოდით მთელი ცხოვრება.

მეგობრები

ბატონი ოთარი საკითხს ისე

„დასაბამიდან იყო სიტყვა და სიტყვა იყო ღმერთისა თანა და სიტყვა იყო ღმერთი“, გვასწავლის ბიბლია. ხოლო, გოეთე უკვდავ „ფაუსტში“ ერთგვარად გადასინჯავს ამ სწავლებას: თავდაპირველად იყო საქმეო, იტყვის იგი და საზოგადოებისთვის მუხლჩაუხრელ შრომას მიანიჭებს უპირატესობას.

ბატონი ოთარ ფაცაცია ამ უკანასკნელის ყაიღისაა — საქმის კაცი; მისი მთავარი მახასიათებელი ქმნალობა, აღმშენებლობაა. ადამიანებისთვის ზრუნვა მაცოცხლებელი ძარღვით გასდევს ამ ძველად აღმდგინის წელგამართულ მოღვაწეობას ცხრა ათეული წლის განმავლობაში.

ოთარ ფაცაცია დაიბადა 1929 წლის 15 მაისს, ზუგდიდის რაიონის სოფელ ინგურში, მოსამსახურეების ოჯახში.

მამამისი — ამბაკო ფაცაცია ჩხორიჭყუს რაიონის, სოფელ ჭოდის მკვიდრი გახლდათ ოჯახის შექმნის შემდეგ კი ზუგდიდში დამკვიდრდა. ზუგდიდში დამკვიდრდა, ვამბობთ, თორემ, ერთობ მოძრავ კაცს მუდამ ლუბა ქარჩაგასთან ერთად აჭარაში გადაიყვანენ სამუშაოდ. პატარა ოთარი მეოთხე კლასის ჩათვლით იქ იღებს დაწყებით განათლებას. ხოლო სამშულო ომის დაიწყებისთანავე მშობლები პატარას ბაბუსთან წამოიყვანენ. ინგურის არასრულ სკოლაში ეუფლება იგი განათლების საფუძველებს. სწორედ იქ ეზიარება წაღმისა და თოხის „გემოს“.

ჯერ ზუგდიდის მე-5 საშუალო სკოლის, შემდეგ კი ინსტიტუტის წარჩინებით დამთავრებისა და ჩრდილოეთში ექვსთვიანი პრაქტიკების გავლის შემდეგ, 1957 წლიდან, ბატონი ოთარი „ენგურქალაქკომბინატის“ ინჟინერ-ეკონომისტია;

1958 წელს — საფაბრიკო კომიტეტის თავმჯდომარე;

1958–1959 — წლებში პარტიის ზუგდიდის რაიკომის ინსტრუქტორი;

1960 წელს — პარტიის ზუგდიდის რაიკომის მეორე მდივანი, ხოლო 1961 წელს აწინაურდებიან პარტიის ზუგდიდის რაიკომის პირველ მდივანად, 1963 წელს კი სამრეწველო კომიტეტის პირველ მდივანად ინიშნება;

პარტიული სამუშაოდან ისევ

ნარსულის ტექნოლოგიები

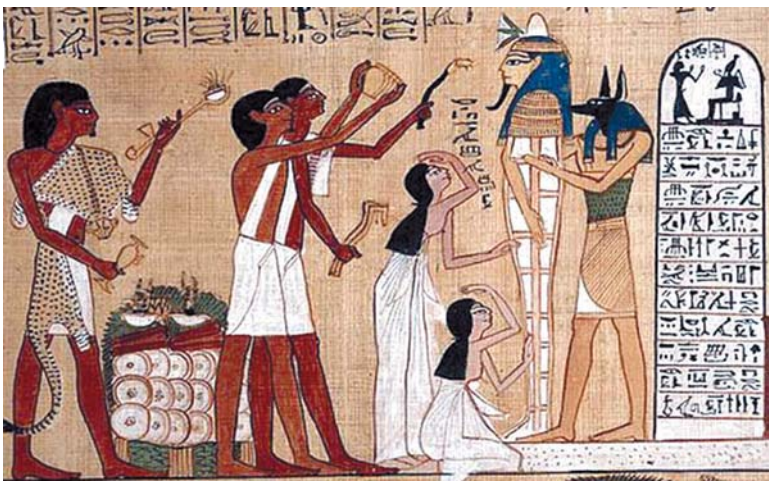
სტამბოლის ბასილიკის მიწისქვეშა ნაპოვნები

სტამბოლის მიწისქვეშეთში არსებული წყალსაცავი ცისტერნები უზარმაზარი სივრცეა კოლონიებითა და რომლებიც ბიზანტიის იმპერიის დროს არის შექმნილი კონსტანტინეპოლში. მათი ზუსტი რაოდენობა უცნობია.

მიწისქვეშა წყალსაცავებიდან ყველაზე ცნობილია ცისტერნა ბაზილიკა, რომელიც აია სოფიას ტაძრის მახლობლად მდებარეობს. მის ჭერს ამაგრებს 8 მეტრი სიმაღლის 336 კოლონა, ხოლო კედლები, რომელთა სისქე 4 მ-ია, დამზადებულია ცეცხლგამძლე აგურისგან და დაფარულია ჰიდროსაინჰოლაციო ხსნარით. საინტერესოა, რომ ეს კოლონები გადმოტანილია უძველესი დანგრეული ტაძრებიდან.

ქველი დროის სიმბოლური ქირურგიის ინსტრუმენტები

სულ ცოტა ხნის წინათ ნოვოსიბირსკელმა არქეოლოგებმა

დაადგინეს, რომ სამხრეთ ციმბირის ტერიტორიაზე 2,5 ათასი წლის წინათ ქირურგები ურთულეს ოპერაციებს აკეთებდნენ, მათ შორის, თავის ქალის ტრეპანაციაც. ამასთან, მათ ჰქონდათ ინსტრუმენტები, რომლებიც ევროპაში ჯერ კიდევ არ არსებობდა.

მეცნიერების თქმით, ჩვ.წ. აღმ-დე პირველი ათასწლეულის ბოლოსთვის ქირურგების არსებობა იყო ძველი საჭრელი დანა, ხერხები, მჭრელი ინსტრუმენტები,

სამედიცინო ზონდები და თანამედროვე სკალპელის ანალოგი — ლანცეტი. ასეთივე ინსტრუმენტებით სარგებლობდნენ ევროპაშიც. ერთადერთი გამონაკლისია ხერხები, რომლებიც იმდროინდელ ევროპაში არ გამოიყენებოდა.

საილენძისგან - ოქრო

ბევრი მკვლევარის აზრით, უძველესმა ქურუმებმა იცოდნენ სპილენძისგან ხელოვნური ოქროს მიღების საიდუმლო. მაგრამ ოქროს ჭარბ რაოდენობას შექმლო ქვეყნებისა და იმპერიების ეკონომიკების დანგრევა და ამიტომ ამ საიდუმლოს ყველანაირად მალავდნენ. რომის იმპერატორმა დიოკლეტიანემ 296 წელს გამოსცა ბრძანება, რომლის თანახმადაც უნდა გაენადგურებინათ ყველა ხელნაწერი ოქროს მიღების შესახებ. გამოიცხადდა არ არის, რომ სწორედ ამ მიზნით გაანადგურეს ალექსანდრიისა და კართაგენის ბიბლიოთეკები. საინტერესოა, რომ ეს ცოდნა უძველესი დროიდან შეიძლება მოდიოდეს. ითვლე-

ნენ, რომელიც ჩვენს ერამდე 356 წელს დაიბადა. ბერძენი ფილოსოფოსი სიმპლიუსი, რომელიც ჩვენი წელთაღრიცხვის მეექვსე საუკუნეში ცხოვრობდა, წერდა, რომ ეგვიპტელები კოსმოსს 630 წლის განმავლობაში შეისწავლიდნენ!

პანოიამის განსაზღვრული

პანოიამის უძველესი განსაზღვრული პორტუგალიაში მდებარეობს. იგი სამი უზარმაზარი მეგალითისგან შედგება, რომელთა ხედაპირზეც სხვადასხვა იდუმალი ღრმულები და ნაჭდეულებია...

ერთ-ერთ ქვაზე ამოტვიფრულია ნაწერები ლათინურ და ბერძნულ ენებზე და აღწერილია ის რიტუალები, რომლებიც აქ ტარდებოდა. ნაწერების დანახვისას ისეთი გრძობა ჩნდება, თითქოს ისინი მოგვიანებით, რომის ბატონობის პერიოდში გაკეთებული.

ცნობილია, რომ განსაზღვრული ჩვენი ერის დასაწყისში არსებობდა, მაგრამ გამოიცხადდა არ არის, რომ ის სხვა, ტექნიკური საჭიროებებისთვის გამოიყენებოდა. შესაძლოა, ეს უძველესი ქარხნის ან ნაგებობის ნარჩენები იყოს. ამოუცნობი მართლაც ფიგურების დანიშნულება კი არ არის, არამედ ისიც, თუ როგორ არის დამზადებული ყველა წვრილმანი — ხარისხიანად და დეტალურად, ყოველივე ამის გაკეთება პრიმიტიული ინსტრუმენტებით ხომ შეუძლებელია...

ალექსანდრე მაკედონელის წყალქვეშა ნაპი

წყალქვეშა ფლოტის შესახებ ყველა წიგნი თუ სტატია იმისი თხრობით იწყება, როგორ ჩაყვინთა პირველად წყალქვეშ (მაშინდელი შესაბამისი მოწყობილობით) ალექსანდრე მაკედონელმა, რომელიც ჩვენს ერამდე IV ს-ში ცხოვრობდა. ამ წიგნებისა და პუბლიკაციების ავტორები ევროპიდან შუა საუკუნეების ნახატებს, რომლებზეც ეს პროცესია გამოსახული. გარდა ამისა, უძველესი ლეგენდების თანახმად, ქალაქ ტროაზე (ლიბანი) შეტყევის განხორცი-

ელების დროს, ჩვ.წ. აღმ-დე 332 წელს, მაკედონელის ჯარისკაცები წყლიდან უტევდნენ მოწინააღმდეგეს — ისინი შუშის სათავსოებით ამოდიოდნენ წყლიდან.

XIII ს-ში მცხოვრები ფრანცისკანელი ბერის როჯერ ბეკონის ნაკლებად ცნობილ ხელნაწერშიც მოთხრობილია ალექსანდრე მაკედონელის წყალქვეშა ნავის შესახებ. ავტორი ამბობს, რომ წყალქვეშ მოგზაურობისას არსებობს ინსტრუმენტები, რომელთა დახმარებითაც ადამიანს შეუძლია ფსკერამდე მიღწევა ჯანმრთელობისთვის ზიანის მიყენების გარეშე. ამ ინსტრუმენტებს, მათ შორის, წყალქვეშა ნავებს, იყენებდა ალექსანდრე მაკედონელი წყალქვეშა სივრცეების შესასწავლად. მითუმეტეს და ლეგენდებმა მათ შესახებ შუა საუკუნეებამდე მოაღწია, მაგრამ იმ დროისთვის უკვე დაკარგული იყო ტექნოლოგიები და შესაბამისი ცოდნა, ამიტომ იმ დროის მხატვრები და მწერლები ლეგენდებს უკვე მათი დროის შესაბამისი ცოდნის საფუძველზე გადმოგვცემდნენ.

ატლანტიდის საპაირო სომალდები

ნათელმხილველ ედგარ კეისის ხილვების თანახმად, ატლანტიდელს ჰქონდათ სატრანსპორტო საშუალებები, რომლებსაც მე-20 საუკუნის 30-იან წლებში აერობლანებს უწოდებდნენ, იმ დროისთვის კი საპაირო ხომალდებს.

თუმცა, ამ საპაირო ხომალდებს არა მხოლოდ პაიროთ შექმლოთ გადაადგილება. კეისი ამბობდა იმასაც, რომ ატლანტიდაში სატრანსპორტო საშუალებებისთვის ფართოდ გამოიყენებოდა ელექტროენერჯია, არსებობდა დისტანციური ფოტოგრაფირება, შექმლოთ ტექსტების კითხვა არა მარტო დისტანციურად, არამედ კედლის იქითაც და დაძლეული იყო გრავიტაცია.

ბერძნული სისხლი - ილუმალი იარაღი

ბერძნული ცეცხლი — ეს ილუმალი იარაღია, რომელიც ჯერ კიდევ ჩვენს ერამდე არსებობდა, მაგრამ რომლის რეცეპტიც დაიკარგა. თუმცა, ცნობილია, რომ ის ფართოდ გამოიყენებოდა შუა საუკუნეებში ხის ცეხენიმაგრებისა და გემების გასანადგურებლად. ეს ცეცხლი მოედინებოდა მილებიდან ან სიფონებიდან და, როგორც თვითმხილველები ამბობდნენ, ძალიან დიდი სისწრაფით.

აი, რას ამბობდა ამ ცეცხლის შესახებ ბიზანტიის იმპერატორი ბრძენი ლევი IX ს-ში: „ჩვენ სხვადასხვა საშუალებებს ვფლობთ მტრის დასამარცხებლად. გვაქვს ცეცხლი, რომელიც სიფონებიდან გამ, ოდის და უძლიერესი ხმაურით ანადგურებს ყველაფერს, რისკენაც მიემართათ მას...“

ბელა გველესიანი
568 90 81 22

ლაუნჯი „ესკობარი“

ლაუნჯი „ესკობარი“ ეს არის ადგილი, რომელიც მრავალფეროვანი პროგრამით, უგემრელესი კერძებითა და ბარმენის მიერ შექმნილი ხელოვნების ნიმუშებით ანებივრებს სტუმრებს. ცოცხალი მუსიკა, DJ, კარაოკე, ბენდი თუ სოლო შემსრულებლები, უამრავი გათამაშება და საჩუქრები, ეს ჩვენი ყოველდღიურობის შემადგენელი ნაწილია. ორშაბათიდან — ორშაბათამდე, დილის 10:00 საათიდან — გამთენიის 04:00

საათამდე, ესკობარი მზადაა აქციოს თქვენი დღე დღესასწაულად. ლაუნჯი „ესკობარი“, მისი უმშვენიერესი ტერასით, მზად არის უმასპინძლოს თქვენს კორპორატიულ საღამოებს, პრეზენტაციებსა თუ სხვადასხვა ღონისძიებებს.

მისამართი: თბილისი, ავლიბ ზურაბაშვილის N 13-15
ტელეფონი: 555 607 999

საერთო გაზეთი
მთავარი რედაქტორი: ვახტანგ ხარჩილაძე

გაზეთის გამოცემა შედგება
შპს „ელვა-ჯი“-ს მფლობელით
+995 32 238 26 73; +995 32 238 26 74

იბეჭდება შპს „ასავალ-დასავალი“ სტამბაში.
ავლაძის 39. E-mail: asavaliprint@yahoo.com

ISSN 2233-3983

